

NOWINY RZESZOWSKIE

ORGAN KOMITETU WOJEWODZKIEGO PZPR

Nakład 57.001

Wyd. A.

Cena 40 gr

Nr 235 (2584) — Rzeszów, środa 2 października 1957 r.

Naukowcy krośnieńscy uczestnikami Międzynarodowej Konferencji Naftowców w Brnie

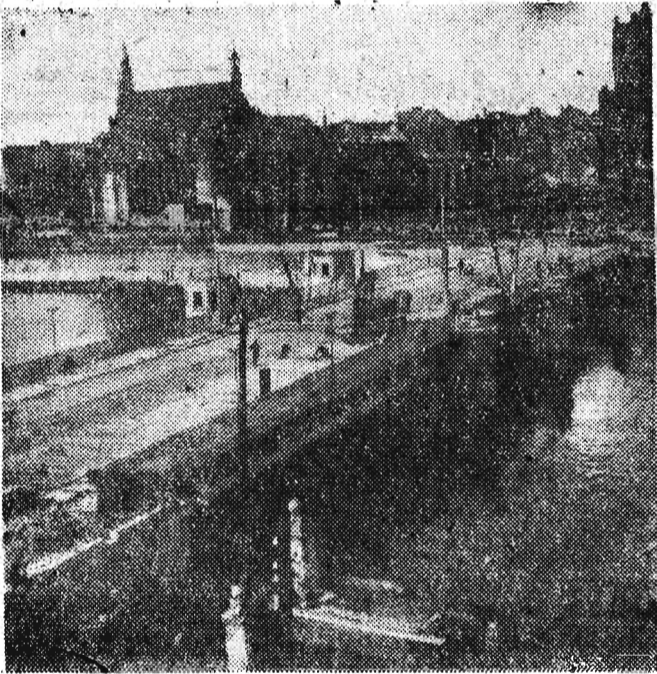
(Inf. wł.). W Międzynarodowej Konferencji Naftowców zorganizowanej przez instytucje naftowe Czechosłowacji, Rumunii i Polski, która w dniu wczorajszym rozpoczęła obrady w Brnie, uczestniczą również naukowcy Instytutu Naftowego w Krośnie.

Do Brna wyjechali: inż. doc. Józef Ostaszewski, dyr. krośnieńskiej placówki naukowej oraz mgr Józef Gumulciński i mgr inż. Jan Subik. Podczas tej konferencji, która ma trwać 5 dni, krośnianie wygłoszą szereg referatów i komunikatów, w których omówią nowe własne opracowania naukowe, i współpracowników z Krośnieńskiego Zakładu Naukowego.

(m)

TELEGRAM

Czy Barry Briggs mistrz świata na żużlu będzie startował w Rzeszowie?

Co wolno magnolom wolno i truskawkom

SZCZECIN (PAP). Zdziwił się szczeciński działakowicz — Tadeusz Bobiński, gdy podczas lustrowania swego ogrodu zauważył pod liśćmi krzaczków truskawkowych... czerwone owoce.

Truskawki zebrane w ostatnim dniu września okazały się w smaku takie same, jak te z czerwca. No cóż — jeszcze jeden dziw natury. Dlaczego, gdy mogą po raz drugi kwitnąć magnolie nie mogą także owocować truskawki?

Fale radiowe ze Słońca

BYDGOSZCZ (PAP). Obserwatorium astronomiczne Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu rozpoczęło doświadczalne badania emisji fal radiowych Słońca. Prace te zostaną przeprowadzone w ramach Międzynarodowego Roku Geofizycznego.

Etna daje znać o sobie

Fontanny lawy i kamienia wytryskują na wysokość 300 m

RZYM (PAP). Sycylijski wulkan Etna wznowił w nocy z poniedziałku na wtorek swą działalność. Niebo nad wulkanem zabarwiło się na czerwono, z krateru wydobywa się gęsta chmura dymu i popiołu. Fontanny lawy i kamieni wytryskują na wysokość 300 metrów.

Mieszkańcy okolicznych wiosek od kilku już dni słyszeli głucho dudnienie wewnątrz góry.

Z udziałem gości z 50 krajów

Wielka defilada wojskowa i manifestacja ludności Pekinu w 8 rocznicę powstania ChRL

PEKIN (PAP). W dniu 1 października z okazji 8 rocznicy proklamowania Chińskiej Republiki Ludowej, na placu Tien An Men, co oznacza po chińsku „brama pokoju” odbyła się wielka defilada wojskowa i manifestacja ludności stolicy.

Na trybunie honorowej zajęli miejsca: przewodniczący Chińskiej Republiki Ludowej Mao Tse-tung, przewodniczący Stałego Komitetu Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych Liu Szao-tsi, premier Rady Państwowej Czou En-lai oraz inni przywódcy Komunistycznej Partii Chin i członkowie rządu chińskiego.

Most „Długi” na Odrze w Szczecinie

W poniedziałek tj. 30 ubm. odbyła się próba obciążenia mostu „Długiego” — na Odrze w Szczecinie. Jest to pierwszy zwodzony most służący komunikacji tramwajowej, samochodowej i pieszej, łączący centrum miasta z dzielnicami portowymi.

Na zdjęciu: Ogólny widok mostu od strony dzielnicy portowej. CAF — fot. Cieślak

Burmistrz Pekinu Peng Czen dokonał otwarcia uroczystości, po czym odegrano chiński hymn państwowy i oddano salwę honorową ze stu dział.

Minister obrony narodowej, marszałek Peng Teh-huai dokonał przeglądu zgrupowanych na placu oddziałów zmotoryzowanej piechoty i jednostek pancernych, a następnie wygłosił krótkie przemówienie.

Cały naród — powiedział m. in. marszałek Peng Teh-huai — skupia się coraz ściślej wokół partii komunistycznej i rządu ludowego, walcząc na froncie gospodarczym, politycznym i ideologicznym.

Plenum WK SD obradowało w Rzeszowie

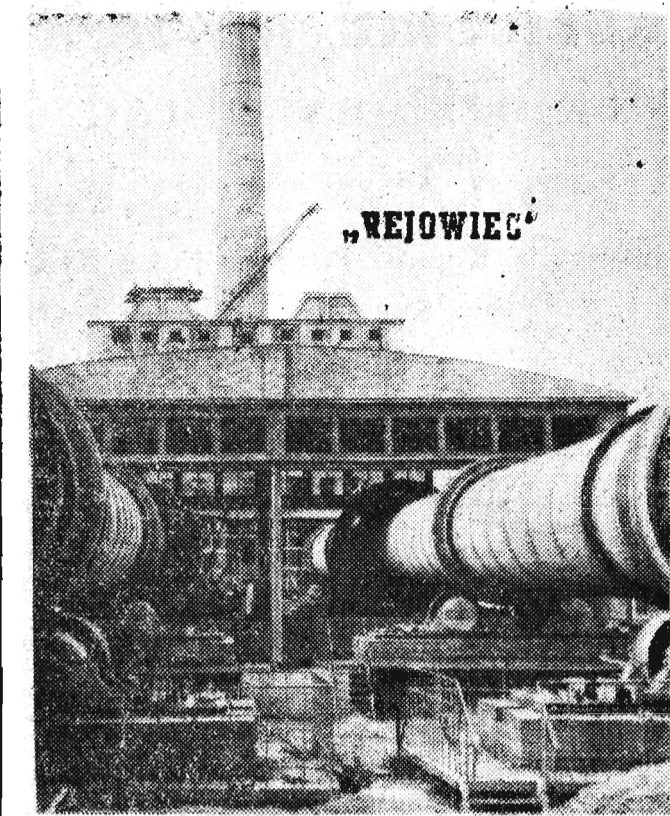
W dniu 30 ubm. obradowało w Rzeszowie plenum WK Stronnictwa Demokratycznego pod przewodnictwem dr Fr. Błońskiego, przy udziale delegata Centralnego Komitetu SD — Zdzisława Stańczaka.

Obszerne sprawozdanie z działalności Prezydium WK SD w Rzeszowie złożył sekretarz WK SD — Stanisław Gabryl.

Plenum zwróciło uwagę na dalszą potrzebę zacieśnienia przez ogniwa SD wspólnego, międzypartyjnego frontu walki o demokrację socjalistyczną, o praworządność. Wskazano na konieczność tepienia przejawów nadużyć, spekulacji, korupcji oraz trwonienia mienia społecznego.

Plenum podjęło również szereg uchwał, dotyczących zjazdu woj. delegatów i zjazdu krajowego SD. Plenum ustaliło klucz wyborczy dele-

Rozbudowa cementowni

W czwartym kwartale br. zostanie uruchomiona dalsza część cementowni Rejowiec — Rejowiec III budowana według dokumentacji NRD.

Na zdjęciu: Piec obrotowe cementowni Rejowiec III w budowie.

CAF — fot. Szyperko

KOMUNIKAT

Zawiadamiamy, że w dniach 4 i 5 października br. będą przeprowadzane rozmowy z kandydatami, którzy złożyli podania o przyjęcie na WUML.

Zainteresowani winni się zgłosić w wyżej wymienionym terminie w Wojewódzkim Ośrodku Propagandy Partyjnej w Rzeszowie ul. 3 Maja 23a, II p.

Brak materiałów z kooperacji i duża absencja przyczyną niewykonania miesięcznych planów produkcyjnych przez WSK Mielec i Hutę Stalowa Wola

(Inf. wł.) Według danych orientacyjnych, załoga Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Rzeszowie, wykonała kwartalny plan produkcji towarowej w 101 proc., a produkcję globalnej w 108 proc. Również zadania produkcyjne we wrześniu zostały przez WSK wykonane z nadwyżką.

Kwartalny plan produkcji towarowej został wykonany w 100 proc. przez WSK w Mielcu. Nie zostały natomiast wykonane zadania produkcyjne zakładu we wrześniu. Na niewykonanie planowanej produkcji wpłynął brak agregatów z kooperacji oraz brak materiałów importowanych.

Jak nas informuje dyrekcja huty w Stalowej Woli, według danych orientacyjnych, wrześniowy plan produkcji został wykonany przez całość zakładu tylko w około 95 proc. Do niewykonania planu przez wspomnianą hu-

Jak zwalczać grype azjatycką?

LONDYN (PAP). Jak donosi Agencja Reutersa — władze sanitarne miasta Canterbury podały do wiadomości, że skutecznym lekarstwem na grype azjatycką jest spożywanie świeżych jabłek. Najlepsze rezultaty daje spożywanie gatunków „winkowatych”, tj. jabłek o smaku nie słodkim, lecz kwaśnym.

13 rocznica MILICJI Obywatelskiej

(Inf. wł.). 7 października br. przypada XIII rocznica powstania Milicji Obywatelskiej. Swój dorobek 13-letnia, milicjanci województwa rzeszowskiego podsumują już w sobotę 5 bm. W tym dniu w Rzeszowie, nastąpi uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej, wmurowanej w budynek Komendy Wojewódzkiej MO, na której wyrze są nazwiska 272 milicjantów, poległych w walce na terenie Rzeszowszczyzny w latach 1944—1957. Również w sobotę odbędzie się w Rzeszowie wojewódzka akademia, w czasie której wystąpi milicyjne zespoły artystyczne.

Ponadto uroczyste akademie z okazji 13 rocznicy Milicji Obywatelskiej odbędą się w Sanoku, Lesku, Lubaczowie i Przemyślu. 5 października na grobach poległych milicjantów złożone zostaną wieńce.

(tap)

przyczyniła się m. in. duża absencja, jaką notowano tam w ubiegłym miesiącu oraz brak materiałów z kooperacji.

(tap)

AZ 10 „CZWÓREK”

Według nieoficjalnych danych, otrzymanych od Dyrekcji Rzeszowskiej Gry Liczbowej „KONICZYŃKA”, komisja sprawdzająca kupony, jakie wpłynęły do XIX rzutu gry, do wtorku wieczorem potwierdziła aż 10 kuponów z czterema trafieniami, około 300 kuponów z trzema trafieniami i ponad 7.200 kuponów z dwoma trafieniami.

Posiadacze „4” otrzymują więc po około 10.100 zł, posiadacze „3” po ok. 400 zł, a posiadacze „2” po ok. 8 zł.

(kdl)

Winobranie w Warce

W niedzielę 29 września 1957 r. mazowiecki gród nad Piliką — Warka — obchodził „Święto Winobrania”. Licznie zgromadzeni goście bawili się wesoło podczas barwnego korowodu oraz w czasie licznych imprez artystycznych.

Na zdjęciu: Bachus ze swoją kompanią na rynku Warki. CAF — fot. Wdowiński

Totkowa „ZGADUJ ZGADULA” pod kierownictwem Rokity i Przybylskiego

A więc już w najbliższą sobotę, dnia 5 października br. będziemy uczestnikami wesołej imprezy rozrywkowej „Zgaduj-Zgadula”, którą organizuje w Rzeszowie Oddział Wojewódzki PP „Totalizator Sportowy”.

Konkursy z nagrodami prowadzi popularni w kraju konferansjerzy Andrzej Rokita i Wacław Przybylski. Piosenki śpiewają:

Alina Kaspurowa i Edward Klucza.

Humor pod kierownictwem Kazimierza Bruszkiewicza. Koncertuje orkiestra Polskiego Radia z Warszawy pod dyrekcją Waidemara Kazaneckiego.

Wszyscy oni zapewnią 3 godzinny wesołej zabawy. Gdzie można nabyć bilety wstępu?

Przedsprzedaż rozpocznie się od środy.

Bilety w cenie: I miejsce — 22 zł, II — miejsce 17 zł można nabywać do piątku 4 bm. w następujących punktach „TOTO” w Rzeszowie:

Poczta Główna, Dom Kultury WSK na Osiedlu oraz w Oddziale Wojewódzkim Totalizatora Pl. Wolności 1, a w dniu imprezy od godz. 15 w kasach hali sportowej.

Początek imprezy o godz. 18.30. Odbędzie się ona w hali sportowej przy ul. Lwowskiej (za mostem).

A więc do zobaczenia w sobotę 5 bm. o godz. 18.30 na miłym spotkaniu z „Totkiem”.

Wnioski radzieckie wpisane na porządek dzienny obrad Zgromadzenia Ogólnego NZ

Przemówienie A. Sobolewa w Komisji Rozbrojeniowej ONZ

NOWY JORK (PAP). W dniu 30 września Komisja Ogólna Zgromadzenia Ogólnego NZ zatwierdziła 11 głosami przeciwko jednemu przy trzech wstrzymujących się wniosek radziecki w sprawie wpisania na porządek dzienny obrad XII sesji Zgromadzenia „deklaracji o pokojowym współistnieniu państw”.

Następnie zabrał głos delegat ZSRR A. Sobolew.

Stwierdził on, że stanowisko zajęte przez delegatów USA, Wielkiej Brytanii, Francji i Kanady uniemożliwiło Podkomisji powzięcie jakiegokolwiek uzgodnionej uchwały w sprawie rozbrojenia.

Delegat ZSRR podsumował wyniki przeszło pięcioletnich obrad Podkomisji Rozbrojeniowej, stwierdzając, iż dowodzą one, kto jest za rozbrojeniem, a kto jest przeciwny rozbrojeniu. Podkomisja Rozbrojeniowa obradowała przez przeszło pięć miesięcy, ale mimo to nie jest w stanie przedstawić Komisji żadnej uzgodnionej propozycji.

Zdaniem delegacji radzieckiej Komisja Rozbrojeniowa powinna jak najszybciej, po zapoznaniu się z przebiegiem obrad Podkomisji, przedstawić odpowiednie sprawozdanie XII sesji Zgromadzenia Ogólnego NZ, tak aby Zgromadzenie to mogło przeprowadzić dyskusję nad niezmiernie doniosłym problemem rozbrojenia.

Wybór Japonii Kanady i Panamy do Rady Bezpieczeństwa

NOWY JORK (PAP). Zgromadzenie Ogólne NZ wybrało we wtorek nowych niestałych członków Rady Bezpieczeństwa. Są to: Japonia, Kanada i Panama. Poprzednio w charakterze niestałych członków zasiadały w Radzie Bezpieczeństwa Australia, Filipiny i Kuba. Japonia wybrana została 55 głosami, Kanada 72, Panama — 74. Na niestałego członka Rady Bezpieczeństwa wysunięta była również Czechosłowacja, która otrzymała 25 głosów.

Jak wiadomo, w Radzie Bezpieczeństwa zasiada 5 członków stałych i 6 niestałych. Stałymi członkami Rady Bezpieczeństwa są: Związek Radziecki, USA, Wielka Brytania, Francja i Chiny, które reprezentuje bezprawnie przedstawiciel kłiki Ciang Kai-szeka. Niestalymi członkami Rady są obok nowo wybranych państw Szwecja, Irak i Kolumbia, których kadencja upływa w przyszłym roku.

Zgromadzenie Narodowe odrzuciło projekt ustawy ramowej dla Algeru i wniosek o votum zaufania dla Bourges Maunoury'ego

PARYŻ (PAP). W poniedziałek późnym wieczorem Zgromadzenie Narodowe odrzuciło 279 głosami przeciw 253 projekt ustawy ramowej dla Algeru i połączony z nim wniosek o votum zaufania dla rządu. Jest to 23 od wojny kryzys gabinetu francuskiego.

Z analizy głosowania wynika, że wzięło w nim udział 532 deputowanych (większość absolutna — 267). Za wnioskiem rządowym głosowało 253 deputowanych, przeciw — 279. Poza tym 5 deputowanych wstrzymało się od głosu, 39 nie brało udziału w głosowaniu, 19 było nieobecnych. Za rządem głosowało: 95 socjalistów (na 101), 46 umiarkowanych (na 98), 67 republikanów ludowych (na 74), 26 radykałów (na 44) oraz kilka mniejszych grup politycznych. Przeciw rządowi głosowało 139 komunistów (na 143), 41 umiarkowanych (na 98), 13 radykałów (na 44), 30 poujadystów jak również przedstawiciele innych grup politycznych, jak 17 republikanów społecznych (na 21), 10 chłopskich (na 12), 8 nie należących do żadnej frakcji (na 11) oraz pojedynczy deputowani z różnych partii.

Tak więc porażkę gabinetu Bourges-Maunoury'ego spowodowało połączenie się głosów skrajnej prawicy i lewicy Zgromadzenia Narodowego. Oba te nurty zjednoczyły się przeciw rządowi z diametralnie różnych powodów. Prawica uznała projekt ustawy ramowej za akt przyznający Algerowi zbyt szeroką autonomię i mogący spowodować

oderwanie się tego terenu od Francji, komuniści stanęli na stanowisku, że projekt ustawy ramowej nie zaspokaja dążeń niepodległościowych ludności algerskiej i jest typowym „mydleniem oczu” dla odwołania pokojowego rozstrzygnięcia konfliktu.

We wtorek w godzinach rannych premier Bourges-Maunoury złożył na ręce prezydenta Coty dymisję, która jednak nie została przyjęta. Coty oświadczył, że „w obecnych okolicznościach, chwilowo nie może się zgodzić na ustąpienie gabinetu”. Rozpoczął on narady z przewodniczącymi obu izb parlamentu francuskiego.

Koncert Harasiewicz i Rowickiego w Berlinie

BERLIN (PAP). W dniu 30 września odbył się w Berlinie koncert z udziałem Adama Harasiewicza. Koncertem dyrygował Witold Rowicki. Orkiestra wykonała uwerturę „Hebrydy” Mendelssohna oraz koncert na orkiestrę Witolda Lutosławskiego. Adam Harasiewicz odegrał z towarzyszeniem orkiestry koncert fortepianowy f-moll Chopina.

Publiczność przyjęła występ polskich gości bardzo serdecznie, zmuszając Harasiewicza do kilkakrotnego bisowania. Długimi oklaskami nagrodzono zwłaszcza wykonaną na bis etudę rewolucyjną Chopina.

Ile osób wyjeżdżało ostatnio za granicę?

WARSZAWA (PAP). Według danych Biura Paszportów Zagranicznych MSW, w ciągu lipca i sierpnia br. wydano zezwolenia na wyjazd prywatny za granicę dla 67.646 osób. Prawie 7.500 z nich stanowili uczestnicy różnych zorganizowanych wycieczek turystycznych, około 38 tys. wyjeżdżało z kraju na pewien, najczęściej kilkumiesięczny okres, a około 22 tys. wyjechało za granicę na stałe, głównie do NRD i NRF w ramach akcji łączenia rodzin.

Z osób, które w tym okresie wyjeżdżały za granicę na pobyt czasowy — ponad 20 tys. udało się do krajów kapitalistycznych, a ok. 17.500 do socjalistycznych.

Znów dwa śmiertelne wypadki w powiecie krośnieńskim

(Int. wł.). Mimo szeroko prowadzonej akcji uszlachetniającej w pow. krośnieńskim notuje się więcej niż w latach poprzednich śmiertelnych wypadków spowodowanych beczywnością i nieostrożnym postępowaniem z niewypalnymi.

Oto przed kilkoma dniami 14-letni Andrzej Kubit z Krosna, uczeń klasy VIII Liceum Ogólnokształcącego podczas manipulowania przy znalezionym pocisku artyleryjskim, został ciężko ranny. Po przewiezieniu do szpitala mimo zabiegów zmarł.

Drugi śmiertelny wypadek miał miejsce 29 września w Wągliwcu. Tadeusz Nawrocki włączając do kontaktu lampę elektryczną z uszkodzoną izolacją został śmiertelnie porażony prądem. (m)

10 ton ropy więcej produkują dwa torpedowane odwierty

(Int. wł.). Wtórne metody eksploatacji stosowane w przemyśle naftowym na Podkarpaciu przynoszą poważne rezultaty. W ostatnich dniach np. w kopalni Bobrka (powiat Krosno) torpedowaniu poddano dwa odwierty, z których przedtem wydobywano na dobre po dwie tony ropy. Natomiast po wykonaniu wspomnianego zabiegu przez grupę pod kierownictwem ob. Jana Wantucha produkcja tych otworów zwiększyła się o 10 ton tego cennego surowca.

Do kogo los się uśmiechnie?

Oto pytanie, które zadają sobie posiadacze książeczek oszczędnościowych premiowanych samochodami osobowymi.

Odpowiedź padnie już w dniu 25 października br., gdyż wtedy odbędzie się w Warszawie, przy ul. Traugutta 3/5 pierwsze publiczne losowanie samochodów osobowych.

Pamiętamy, że w kwietniu br. Powszechna Kasa Oszczędności wprowadziła w ograniczonej ilości nowy typ książeczek oszczędnościowych premiowanych — począwszy od października br. — raz na kwartał samochodami osobowymi.

Książeczki te cieszyły się wielkim powodzeniem i w bardzo krótkim czasie cały ich limit został wyczerpany.

Kto nie wycofał w międzyczasie swych wkładów z książeczki — ma wielką szansę stać się w dniu 25. X. 1957 r. właścicielem pięknego samochodu.

Obecnie wszystkie oddziały PKO sporządzają dokładne listy uprawnionych do brania udziału w losowaniu.

Każdy posiadacz książeczki oszczędnościowej premiowanej samochodami ma prawo od 7 października br. począwszy sprawdzić w tym oddziale PKO, w którym otwierał książeczkę, czy znajduje się na liście uprawnionych do brania udziału w losowaniu. (chm)

W tym samym dniu Komisja Ogólna Zgromadzenia Ogólnego NZ wzięła do porządku dziennego obrad Zgromadzenia wniosek radziecki w sprawie „przerwania prób z bronią atomową i wodorową pod gwarancją kontroli międzynarodowej”.

Przedstawiciele państw zachodnich narzucili Komisji 12 głosami decyzję wyłączenia tej sprawy jako podpunkt kwestii rozbrojenia, która omawia na będzie w Komisji Politycznej. Przeciwno takiemu postawieniu sprawy głosowały trzy delegacje — ZSRR, Czechosłowacja i Cejlon.

NOWY JORK (PAP). W poniedziałek odbyło się posiedzenie Komisji Rozbrojeniowej ONZ, na którym omawiano sprawozdanie Podkomisji Rozbrojeniowej.

Podkomisja Rozbrojeniowa ONZ obradowała w Londynie przez pięć miesięcy na wiosnę i w lecie bieżącego roku oraz postanowiła przekazać Komisji Rozbrojeniowej swe sprawozdanie i wszystkie materiały, dotyczące obrad.

Na posiedzeniu poniedziałkowym Komisji pierwszy przemawiał delegat Stanów Zjednoczonych Henry C. Lodge, który zreferował propozycje mocarstw zachodnich w dziedzinie rozbrojenia.

Delegat Francji Georges Picot i delegat Kanady C. Ritchie poparli wywody przedstawiciela Stanów Zjednoczonych.

Rozpoczęły się rokowania handlowe polsko-czechosłowackie

WARSZAWA (PAP). 30 września br. rozpoczęły się w Warszawie rokowania handlowe między delegacjami rządowymi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Republiki Czechosłowacji.

Przedmiotem rokowań jest zawarcie między obu krajami układu handlowego i płatniczego na lata 1958—1960 oraz umowy handlowej na rok 1958.

Wielka defilada wojskowa i manifestacja ludności Pekinu w 8 rocznicę powstania ChRL

(Ciąg dalszy ze str. 1)

gicznym o zbudowanie socjalizmu oraz przekształcenia Chin w nowoczesne państwo przemysłowe i rolnicze.

Sily ogólnosiwiatowego ruchu pokoju i demokracji wzrastają nieustannie. Wzrasta potęga polityczna i gospodarcza obozu socjalizmu, któremu przewodzi Związek Radziecki. Coraz większego rozmachu nabiera walka narodów Azji i Afryki przeciwko kolonializmowi, walka o obronę niezależności narodowej. Narody Syrii, Omanu i Algeru walczą bohaterstwo przeciwko imperialistom, a walkę tę popierają milijony pokój ludzie na całym świecie.

Marszałek Peng Teh-huai podkreślił, że imperialiści amerykańscy nie chcą wyrzec się swej polityki wojny i agresji. Okupują oni nadal chińską wyspę Taiwan i rozbudowują swe bazy wojskowe w sąsiedztwie Chin. Na Środkowym Wschodzie i w Afryce północnej prowadzą nadal dywersyjną działalność i dokonują zbrojnych prowokacji. Próbuja oni wszelkimi sposobami udaremnić porozumienie w sprawie rozbrojenia i nie chcą zgodzić się na słuszną propozycję ZSRR w sprawie zaprzestania produkcji broni jądrowej i położenia kresu doświadczeniom z tą bronią. Dlatego też niebezpieczeństwo wojny wciąż istnieje i naród chiński nie powinien ani na chwilę osłabić swej czujności.

Marszałek Peng Teh-huai zwrócił się do żołnierzy z apelem, by zawsze byli gotowi do obrony ojczyzny, obozu socjalizmu i powszechnego pokoju oraz zakończył swe przemówienie okrzykiem na cześć Chińskiej Republiki Ludowej, Komunistycznej Partii

Chin i wielkiego przywódcy narodu chińskiego — Mao Tse-tunga.

Następnie odbyła się defilada wojskowa. Przed trybuną przedfilowali wychowankowie akademii wojskowej, kadeci szkoły morskiej, oddziały piechoty, artylerii i jednostek pancernych.

Nad placem przeleciały klucze nowoczesnych bombowców i pocigowców o napędzie odrzutowym.

Po defiladzie odbył się pochód ludności Pekinu. Uczestnicy pochodu nieśli liczne transparenty z napisami wskuźującymi na osiągnięcia robotników chińskich przy wykonywaniu zadań planu pięcioletniego. Na innych transparentach widniały napisy: „Niech żyje marksizm - leninizm!”, „Niech żyje pokój!”, „Niech rozkwitają wszystkie kwiaty!”.

Pochód zamykała olbrzymia kolumna sportowców.

W Little Rock...

Na zdjęciu u góry: Żołnierze wojsk spadochronowych usuwają rasiistów z terenu szkoły, aby umożliwić uczniom murzyńskim wejście do budynku... FOT — CAF

Na zdjęciu z lewej: Rasiści atakują fotoreportera — Murzyna, który robił zdjęcia dokumentalne z akcji przeciw dzieciom murzyńskim. (Zdjęcie z okresu przed interwencją wojsk federalnych). FOT — CAF

Międzynarodówka maszyn

KONIN (PAP). Jeszcze w tym roku nastąpi ruch i turbiny w pierwszej w kraju wielkiej elektrowni opalanej węglem brunatnym — „Konin”. Inwestycję te energetycy nazywają międzynarodówką maszyn. Projekt „Konina” wykonała NRD, dokumentację

Polska, urządzenia przysłano ze Szwajcarii, Austrii, NRD i CSR, aparaturę z Włoch, Francji i NRF.

Podobno w br. mają przyjechać do „Konina” na praktykę absolwenci polskich politechnik. Będą to młodzi inżynierowie z... Chin i Korei.

Odlowy ryb jak przed 600 laty

WROCLAW (PAP). W największym w kraju ośrodku hodowli ryb, należącym do PGR w Miliczu, rozpoczęły się jesienne odlowy karpia. Gospodarstwo rybne w Miliczu, liczące blisko 7 tys. ha powierzchni stawów, ma stare, wielowiekowe tradycje.

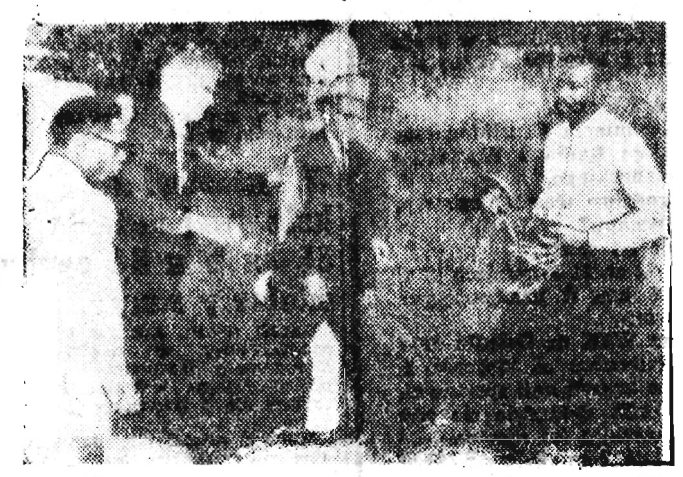
Już przed 600 laty przynosiło ono znaczne dochody kapitulie wrocławskiej, stanowiąc część rozległych dóbr biskupich. Jak się szacuje — tegoroczne odlowy w stawach milickich dadzą ponad 800 ton ryby, w tym blisko 90 proc. karpia.

Mieszkania za... pieczarki

CZESTOCHOWA (PAP). W poszukiwaniu funduszy na budownictwo mieszkaniowe dla własnej załogi, kierownictwo Częstochowskich Zakładów Piwowarsko-Słodowniczych wpadło na pomysł zaprowadzenia hodowli pieczarek w niewykorzystanych od wielu lat pomieszczeniach po starzym browarze. Hodowla okazała się bardzo intratna. Daje ona już dziennie ok. 50

kg pieczarek, które spotkały się z ogromnym popytem w częstochowskich konsumentów.

Oblicza się, że hodowla pieczarek przyniesie browarowi częstochowskiemu ok. pół miliona zł rocznie. Dzięki temu już w przyszłym roku z zaroobionych na hodowli pieniędzy rozpoczeta będzie budowa pierwszego bloku mieszkalnego.

„Największy kraj na świecie”. „Co czwarty człowiek jest Chińczykiem”. Te i podobne stwierdzenia powtarzamy często i my, i ci, którzy patrzą na Chiny z przeciwnej strony barykady. A jednak jakże niewystarczające są one dla określenia znaczenia Chin w świecie, w zespole krajów socjalistycznych, w międzynarodowym ruchu robotniczym, w rozwoju marksistowskiej myśli teoretycznej dziś — w październiku 1957 roku.

„Największy kraj” i „Co czwarty człowiek”, to — powiedziałbym — czynniki stałe. A chodzi o to, że w ostatnim roku, w ostatnich dwóch latach, rola Chin Ludowych, znaczenie Chin Ludowych tak znacznie wyrosły, że trudno to ująć w najbardziej nawet udanych lapidarnych sformułowaniach.

Sprawy wewnętrzne Chin. Czym były w tej dziedzinie ostatnie dwa lata? Zostało w zasadzie zakończono współdzielenie wsi — do końca 1956 roku 120 milionów, czyli 96 procent gospodarstw chłopskich wstąpiło do spółdzielni produkcyjnych. A jednocześnie: średni wzrost produkcji rolnej wynosił rocznie (w ciągu ostatnich 5 lat)

5 mln ton stali i 19,5 miliarda kilowatogodzin energii elektrycznej.

A jednak mimo tych trudności, towarzyszy chińskich cecha jest ogromna rozważa, szukanie najlepszych dróg, omijanie tych najbardziej utartych, ale nie wszędzie nadających się do zastosowania. To Chińczycy np. wnieśli do praktyki budownictwa socjalistycznego to

PRZYJAŹŃ WYSOKIEJ PRÓBY

nowum, jakim jest przekształcenie własności kapitalistycznej w socjalistyczną — drugą pokojową, poprzez politykę stopniowego wykupu, przy czym politykę tę stosowano nie tylko dlatego, że Marks i Lenin uważali, iż w określonych warunkach stosowanie polityki wykupu jest dopuszczalne, ale przede wszystkim dlatego, że w warunkach Chin było to korzystne. Czy to nie taka właśnie polityka wobec przemysłowców, kupców, kulaków wytworzyła sytuację, która umożliwiła Mao Tse-tungowi wysnuć ogólny wniosek teoretyczny, ważny, sądzą, nie tylko dla Chin, ale i dla innych kra-

może być przekształcona w nieantagonistyczną i rozwiązana w sposób pokojowy?”

„Jesteśmy krajem biednym, trzeba nam kilku dziesięcioleci”. To zdanie często powtarzają kierownicy partii chińskiej. Uderza w nim przedstawianie rzeczy taką, jaka ona faktycznie jest. Uderza to, że towarzysze chińscy nie przedstawiają celu, do którego dążą jako już istniejącej rzeczywistości.

Trzeba więc wybiec wyobraźnią naprzód i zastanawiać się nad tym, czym będzie świat i jaka będzie pozycja świata socjalistycznego za kilkadziesiąt lat, gdy Chiny będą potęgą gospodarczą.

Ale już dotychczasowe osiągnięcia tego kraju w przemyśle, w rolnictwie i w dziedzinie podniesienia stopy życiowej ludności (wzrost płac w ciągu 5 lat o 37 proc.) — już dziś wiele znaczą i wiele ważą. Znaczą one dla samych Chin: kraj ten znalazł najlepszą dla siebie drogę posuwania się naprzód. Znaczą one dla innych krajów zafalanych, przede wszystkim Azji, szukających innych, niesocjalistycznych dróg wydobycia się z zafalania: słowo socjalizm nabiera wśród wielomilionowych mas ludowych tych krajów jakiejś realnej i przyciągającej treści, słowo socjalizm, choć inaczej rozumiane, pojawia się i na ustach przywódców rządzącej burżuazji narodowej tych krajów.

Nie jest przypadkiem, że przywódcy ci i dziś w pewnych dziedzinach, pod względem pewnych form i instytucji gospodarczych czerpią z doświadczenia chińskiego, że rośnie autorytet Chin w Azji i Afryce, że stosunki między Chinami Ludowymi a krajami

tych dwóch budzących się do życia kontynentów, są mimo różnic ustrojowych, coraz bardziej przyjazne.

Dzisiejsze osiągnięcia Chin już coś znaczą i dla państw kapitalistycznego zachodu, które widzą nie tylko, jakie korzyści mogą im dać stosunki gospodarcze z dzisiejszymi Chinami, ale zapewne również patrzą w przyszłość i widzą co

będą znaczyć Chiny za lat 10. Rozsądzone zostało siłą samej logiki rozwoju Chin, siła rzeczywistości, proklamowane w roku 1950 embargo na handel z Chinami. Są na zachodzie publicyści, którzy oceniają obecny stan rzeczy jako „wyścig do Chin” — do ich rynku importowego i eksportowego. I choć ciągle jeszcze są politycy, którzy „nie uznają” istnienia Chin, którzy zabraniają wszelkiego kontaktu — swoich dziennikarzy, swojej młodzieży — z narodem chińskim i choć właśnie kilka dni temu pod dyktando tych polityków raz jeszcze popełniono taki absurd — tak wyraził się minister spraw zagranicznych Irlandii — jakim jest wyłączenie z ONZ państwa, którego ludność stanowi 1/4 ludzkości, choć embargo polityczne trwa, można z całą stanowczością powiedzieć: ma się ono ku końcowi. Dziennikarze amerykańscy pojadą do Chin (i chińscy do USA) — minister Dulles musiał się na to zgodzić. Studenci amerykańscy — uczestnicy Festiwalu Młodzieży — pojechali do Chin, mimo że minister Dulles nie zgodził się, i bardzo sobie tę podróż chwala. A większość, która USA uzyskuje przy odrzuceniu wniosku o dopuszczenie Chin do ONZ, kurczy się z każdym rokiem. Nie, coraz trudniej jest i Departamentowi Stanu nie uznać Chin.

Chiny w świecie socjalistycznym. Ważne i nieraz burzliwe zaszły w tym świecie w ciągu ostatnich dwóch lat zmiany.

Jakże ważkie było w procesie tych zmian słowo towarzyszy chińskich! Był, pamiętamy, moment — bezpośrednio po naszym Październiku i w tragiczne dni wypadków we-

W ROCZNICĘ POWSTANIA Chńskiej Republiki Ludowej

Kobiety narodowości ujgurskiej w prowincji Sinkian mają szczególne zamiłowanie do hafciarstwa. Ich stroje zdobią bogate i piękne hafty.

Fot — CAF

gierskich — gdy staneła sprawa właściwego kształtowania się stosunków między państwami socjalistycznymi. Byliśmy wtedy bezpośrednio zainteresowani w jak najlepszym rozwiązaniu sprawy. Decydującym momentem stała się w tym rozwiązaniu niewatoliwie deklaracja ZSRR z 30 października 1956 roku. Ale niewatoliwą pomocą dla wszystkich krajów socjalistycznych we właściwym ukształtowaniu stosunków wzajemnych było oświadczenie rządu ChRL z 1 listopada ubr.

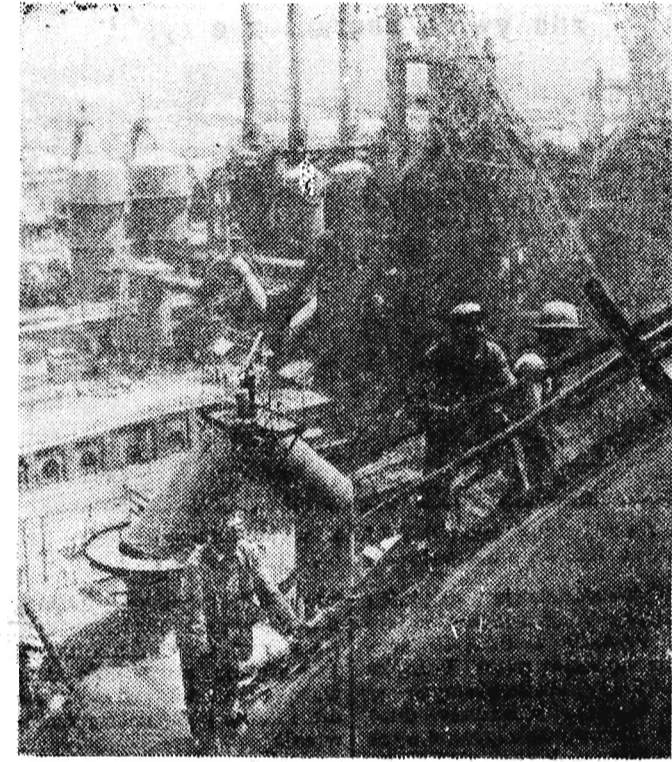
Chiny w świecie socjalistycznym. Świat ten odkrywa przed sobą obecnie nowe horyzonty myśli teoretycznej, po nowemu ocenia możliwości rozszerzenia się zakresu działania socjalizmu. Odbywa się to w Polsce, która towarzyszy i musi towarzyszyć wszystkiemu, co nowe. Udział towarzyszy chińskich w tej walce? To przede wszystkim chyba zachęta, to przede wszystkim chyba wpajanie światu socjalistycznemu pewności siebie, śmiałości, odwagi. Ze w trakcie naszych poszukiwań, w ogniu naszych dyskusji burżuazja będzie usiłowała upieć swoją pieczeń? Tak, ale „marksizm jako prawda naukowa nie obawia się krytyki”. Ze musimy sami o siebie prowadzić walkę? Tak, to nie szkodzi, trzeba tylko pamiętać, że „walka ideologicz-

na różni się od innych form walki i nie wolno w niej stosować brutalnych metod przymusu, lecz jedynie metodę cierpliwego przekonywania”. (Mao Tse-tung).

To dużo powiedziano.

Co łączy Polskę z Chinami? I to, że oba nasze kraje są w stadium budowy socjalizmu, i pełna solidarność w sprawach rozgrywających się na arenie międzynarodowej i dążność do umocnienia solidarności i wzajemnej pomocy krajów socjalistycznych. I fakt, że Chiny Ludowe mają absolutnie zgodne z naszym stanowisko w sprawie granicy na Odrze i Nysie, a Polska — absolutnie zgodne z Chinami stanowisko w sprawie konieczności powrotu Taiwanu do Chin i przyjęcia Chińskiej Republiki Ludowej do ONZ. I współpraca gospodarcza i kulturalna. To wszystko są też „czynniki stałe”, istniejące od pierwszej chwili powstania Chińskiej Republiki Ludowej. A czynnikiem nowym, tym co gwałtownie i na zawsze podniosło temperaturę sympatii Polaków dla narodu chińskiego — to postawa towarzyszy chińskich w trudne dni naszego Października, to ich uznanie i poparcie dla zachodzących w jego wyniku przemian.

Nasza przyjaźń jest przyjaźnią wysokiej próby.

Na zdjęciu: W Kombinacie Anzkańskim.

Fot — CAF

4,8 proc., tj. 2 razy więcej niż — niemają przecież w Chinach — przyrost ludności. Oznacza to, że towarzysze chińscy dokonując przeobrażenia wsi nie znaleźli się w ślepych zaułkach sprzeczności: współdzielenie czy wzrost produkcji? Ze przy stępując do współdzielenia wsi towarzysze chińscy wychodzili nie tylko z ogólnych założeń teoretycznych o potrzebie współdzielenia, ale i z potrzeb mas chłopskich, z pragnień mas chłopskich, że jak w wielu innych dziedzinach nie narzucali masom, ale realizowali „linię mas”, która nie jest sprzeczna z teorią, ale ją tworzy i kształtuje. A uwzględniwszy i to, że towarzysze chińscy, zmieniając — odpowiednio do swoich potrzeb — istniejącą w tej dziedzinie poprzednią praktykę, uważali za możliwe — po zwycięstwie ruchu spółdzielczego — „po indywidualnym rozpatrzeniu każdego wypadku z osobna, uwzględniając konkretne warunki, umożliwić byłym obszarom i kulakom pracę w spółdzielni, określając ich sytuację, dając im równą płacę za równą pracę — celem wychowania ich i zapewnienia im nowego startu życiowego” (z referatu Lao Sze-tsu na VIII Zjeździe KPCh).

Albo w dziedzinie przemysłu. W 1956 r. produkcja węgla wynosiła 106 milionów ton, produkcja stali — 4,5 miliona ton, a energii elektrycznej — 18,6 miliardów kilowatogodzin. Jakże to dużo, jeżeli uwzględnić, że stanowi to 2—3 razy więcej niż 5 jeszcze lat temu! Ale jednocześnie: jakże trudne jest budownictwo socjalistyczne w 600-milionowych Chinach, jakże ogromne zafalanie mają do odrobienia, skoro my w 28-milionowej Polsce produkujemy 95 mln ton wę-

gle. Czy można zostać na jakiejś bocznej drodze? Czy stopień przywiązania do kraju, do idei wolnościowych i postępowych uzależniać tylko od ceny „Jawy”?

Do czego prowadził, gdy młode urzędniczki skracają sobie czas pracy chodzeniem po pokojach i plotkowaniem, a za

— koniecznie również na piły drugogrające. Nie mam nauki rozdzielania ran. Z gęsi, które uratowały Kapitol, były też podobno świetne skwaraki, ale czy zawsze mamy poświęcać cele dalsze dla bliższych, rzeczy droższe dla tańszych? Co dzień nie może być niedzie-

— najmniej przysługę żądają prezentów, gdy w radzie narodowej rozmowy z chłopami skracają bezprawne umarzenie im za łapówkę zaległości z obowiązkowych dostaw... Można sobie — czasem drugim — ułatwić wiele rzeczy. Lecz tam, gdzie zburzony został określony porządek społeczny — tam działa już tylko ślepy traf. W ten sposób można łatwo skrócić i czyjeś życie...

Ot, choćby jeden przykład: — jeżeli pana X-1, inżyniera i pana X-2, pracownika rzeźni — pytano jak to robia, że dają sobie świetnie radę pod względem finansowym — to pragnęli uchodzić za ludzi bez skazy. Nie mówili nikomu nic o tym, że swoją matkę zostawili bez środków do życia. Staruszkę Franciszkę Z. z ulicy Bema władze musiały umieścić w domu starców. Obok tych dwóch synów ma ona jeszcze dorosłą córkę.

Jak więc skrócić sobie drogę, prowadząc do posiadania np. adaptera? Odpowiedź na to pytanie jest prosta: nie dać grosza swojej staruszce — matce i za zaoszczędzone w ten sposób pieniądze zakupić nowoczesny i piękny adapter

— koniecznie również na piły drugogrające. Nie mam nauki rozdzielania ran. Z gęsi, które uratowały Kapitol, były też podobno świetne skwaraki, ale czy zawsze mamy poświęcać cele dalsze dla bliższych, rzeczy droższe dla tańszych? Co dzień nie może być niedzie-

— najmniej przysługę żądają prezentów, gdy w radzie narodowej rozmowy z chłopami skracają bezprawne umarzenie im za łapówkę zaległości z obowiązkowych dostaw... Można sobie — czasem drugim — ułatwić wiele rzeczy. Lecz tam, gdzie zburzony został określony porządek społeczny — tam działa już tylko ślepy traf. W ten sposób można łatwo skrócić i czyjeś życie...

Ot, choćby jeden przykład: — jeżeli pana X-1, inżyniera i pana X-2, pracownika rzeźni — pytano jak to robia, że dają sobie świetnie radę pod względem finansowym — to pragnęli uchodzić za ludzi bez skazy. Nie mówili nikomu nic o tym, że swoją matkę zostawili bez środków do życia. Staruszkę Franciszkę Z. z ulicy Bema władze musiały umieścić w domu starców. Obok tych dwóch synów ma ona jeszcze dorosłą córkę.

Jak więc skrócić sobie drogę, prowadząc do posiadania np. adaptera? Odpowiedź na to pytanie jest prosta: nie dać grosza swojej staruszce — matce i za zaoszczędzone w ten sposób pieniądze zakupić nowoczesny i piękny adapter

— najmniej przysługę żądają prezentów, gdy w radzie narodowej rozmowy z chłopami skracają bezprawne umarzenie im za łapówkę zaległości z obowiązkowych dostaw... Można sobie — czasem drugim — ułatwić wiele rzeczy. Lecz tam, gdzie zburzony został określony porządek społeczny — tam działa już tylko ślepy traf. W ten sposób można łatwo skrócić i czyjeś życie...

Ot, choćby jeden przykład: — jeżeli pana X-1, inżyniera i pana X-2, pracownika rzeźni — pytano jak to robia, że dają sobie świetnie radę pod względem finansowym — to pragnęli uchodzić za ludzi bez skazy. Nie mówili nikomu nic o tym, że swoją matkę zostawili bez środków do życia. Staruszkę Franciszkę Z. z ulicy Bema władze musiały umieścić w domu starców. Obok tych dwóch synów ma ona jeszcze dorosłą córkę.

Jak więc skrócić sobie drogę, prowadząc do posiadania np. adaptera? Odpowiedź na to pytanie jest prosta: nie dać grosza swojej staruszce — matce i za zaoszczędzone w ten sposób pieniądze zakupić nowoczesny i piękny adapter

— najmniej przysługę żądają prezentów, gdy w radzie narodowej rozmowy z chłopami skracają bezprawne umarzenie im za łapówkę zaległości z obowiązkowych dostaw... Można sobie — czasem drugim — ułatwić wiele rzeczy. Lecz tam, gdzie zburzony został określony porządek społeczny — tam działa już tylko ślepy traf. W ten sposób można łatwo skrócić i czyjeś życie...

Ot, choćby jeden przykład: — jeżeli pana X-1, inżyniera i pana X-2, pracownika rzeźni — pytano jak to robia, że dają sobie świetnie radę pod względem finansowym — to pragnęli uchodzić za ludzi bez skazy. Nie mówili nikomu nic o tym, że swoją matkę zostawili bez środków do życia. Staruszkę Franciszkę Z. z ulicy Bema władze musiały umieścić w domu starców. Obok tych dwóch synów ma ona jeszcze dorosłą córkę.

Jak więc skrócić sobie drogę, prowadząc do posiadania np. adaptera? Odpowiedź na to pytanie jest prosta: nie dać grosza swojej staruszce — matce i za zaoszczędzone w ten sposób pieniądze zakupić nowoczesny i piękny adapter

— najmniej przysługę żądają prezentów, gdy w radzie narodowej rozmowy z chłopami skracają bezprawne umarzenie im za łapówkę zaległości z obowiązkowych dostaw... Można sobie — czasem drugim — ułatwić wiele rzeczy. Lecz tam, gdzie zburzony został określony porządek społeczny — tam działa już tylko ślepy traf. W ten sposób można łatwo skrócić i czyjeś życie...

Ot, choćby jeden przykład: — jeżeli pana X-1, inżyniera i pana X-2, pracownika rzeźni — pytano jak to robia, że dają sobie świetnie radę pod względem finansowym — to pragnęli uchodzić za ludzi bez skazy. Nie mówili nikomu nic o tym, że swoją matkę zostawili bez środków do życia. Staruszkę Franciszkę Z. z ulicy Bema władze musiały umieścić w domu starców. Obok tych dwóch synów ma ona jeszcze dorosłą córkę.

Jak więc skrócić sobie drogę, prowadząc do posiadania np. adaptera? Odpowiedź na to pytanie jest prosta: nie dać grosza swojej staruszce — matce i za zaoszczędzone w ten sposób pieniądze zakupić nowoczesny i piękny adapter

— najmniej przysługę żądają prezentów, gdy w radzie narodowej rozmowy z chłopami skracają bezprawne umarzenie im za łapówkę zaległości z obowiązkowych dostaw... Można sobie — czasem drugim — ułatwić wiele rzeczy. Lecz tam, gdzie zburzony został określony porządek społeczny — tam działa już tylko ślepy traf. W ten sposób można łatwo skrócić i czyjeś życie...

Ot, choćby jeden przykład: — jeżeli pana X-1, inżyniera i pana X-2, pracownika rzeźni — pytano jak to robia, że dają sobie świetnie radę pod względem finansowym — to pragnęli uchodzić za ludzi bez skazy. Nie mówili nikomu nic o tym, że swoją matkę zostawili bez środków do życia. Staruszkę Franciszkę Z. z ulicy Bema władze musiały umieścić w domu starców. Obok tych dwóch synów ma ona jeszcze dorosłą córkę.

Jak więc skrócić sobie drogę, prowadząc do posiadania np. adaptera? Odpowiedź na to pytanie jest prosta: nie dać grosza swojej staruszce — matce i za zaoszczędzone w ten sposób pieniądze zakupić nowoczesny i piękny adapter

— najmniej przysługę żądają prezentów, gdy w radzie narodowej rozmowy z chłopami skracają bezprawne umarzenie im za łapówkę zaległości z obowiązkowych dostaw... Można sobie — czasem drugim — ułatwić wiele rzeczy. Lecz tam, gdzie zburzony został określony porządek społeczny — tam działa już tylko ślepy traf. W ten sposób można łatwo skrócić i czyjeś życie...

Ot, choćby jeden przykład: — jeżeli pana X-1, inżyniera i pana X-2, pracownika rzeźni — pytano jak to robia, że dają sobie świetnie radę pod względem finansowym — to pragnęli uchodzić za ludzi bez skazy. Nie mówili nikomu nic o tym, że swoją matkę zostawili bez środków do życia. Staruszkę Franciszkę Z. z ulicy Bema władze musiały umieścić w domu starców. Obok tych dwóch synów ma ona jeszcze dorosłą córkę.

Jak więc skrócić sobie drogę, prowadząc do posiadania np. adaptera? Odpowiedź na to pytanie jest prosta: nie dać grosza swojej staruszce — matce i za zaoszczędzone w ten sposób pieniądze zakupić nowoczesny i piękny adapter

— najmniej przysługę żądają prezentów, gdy w radzie narodowej rozmowy z chłopami skracają bezprawne umarzenie im za łapówkę zaległości z obowiązkowych dostaw... Można sobie — czasem drugim — ułatwić wiele rzeczy. Lecz tam, gdzie zburzony został określony porządek społeczny — tam działa już tylko ślepy traf. W ten sposób można łatwo skrócić i czyjeś życie...

Ot, choćby jeden przykład: — jeżeli pana X-1, inżyniera i pana X-2, pracownika rzeźni — pytano jak to robia, że dają sobie świetnie radę pod względem finansowym — to pragnęli uchodzić za ludzi bez skazy. Nie mówili nikomu nic o tym, że swoją matkę zostawili bez środków do życia. Staruszkę Franciszkę Z. z ulicy Bema władze musiały umieścić w domu starców. Obok tych dwóch synów ma ona jeszcze dorosłą córkę.

Jak więc skrócić sobie drogę, prowadząc do posiadania np. adaptera? Odpowiedź na to pytanie jest prosta: nie dać grosza swojej staruszce — matce i za zaoszczędzone w ten sposób pieniądze zakupić nowoczesny i piękny adapter

— najmniej przysługę żądają prezentów, gdy w radzie narodowej rozmowy z chłopami skracają bezprawne umarzenie im za łapówkę zaległości z obowiązkowych dostaw... Można sobie — czasem drugim — ułatwić wiele rzeczy. Lecz tam, gdzie zburzony został określony porządek społeczny — tam działa już tylko ślepy traf. W ten sposób można łatwo skrócić i czyjeś życie...

Ot, choćby jeden przykład: — jeżeli pana X-1, inżyniera i pana X-2, pracownika rzeźni — pytano jak to robia, że dają sobie świetnie radę pod względem finansowym — to pragnęli uchodzić za ludzi bez skazy. Nie mówili nikomu nic o tym, że swoją matkę zostawili bez środków do życia. Staruszkę Franciszkę Z. z ulicy Bema władze musiały umieścić w domu starców. Obok tych dwóch synów ma ona jeszcze dorosłą córkę.

Jak więc skrócić sobie drogę, prowadząc do posiadania np. adaptera? Odpowiedź na to pytanie jest prosta: nie dać grosza swojej staruszce — matce i za zaoszczędzone w ten sposób pieniądze zakupić nowoczesny i piękny adapter

DYSKUSJE — POLEMIKI — DYSKUSJE — POLEMIKI — DYSKUSJE — POLEMIKI — DYSKUSJE — POLEMIKI

Mawiając do artykułu: „Miliony leżą na ziemi” („Nowiny Rzeszowskie” nr 218 z 12. 9. br.), którego autorem jest J. Kiełb, pragnęłbym podzielić się kilkoma uwagami na ten temat. Uważam, że rozpatrując sprawę reorganizacji kontraktacji i skupu, należy obiektywnie ocenić obecny stan rzeczy, należy określić, jakie przesłanki polityczne i ekonomiczne nakazują tę reorganizację.

Celem kontraktacji i skupu jest zabezpieczenie i dostarczenie wyprodukowanych przez wieś towarów do przemysłu i konsumenta. Rozsądek nakazuje, aby na organizację skupu i kontraktacji miał wpływ chłop — producent, aby działalność ta prowadzona była przez chłopskie organizacje. Interes ekonomiczny nakazuje, aby droga towarów rolniczych ze sfery produkcji do sfery konsumpcji (przemysłowej i indywidualnej) była jak najkrótsza bez zbędnych pośredników, a więc możliwie najtańsza.

Tymczasem na działalność przedsiębiorstwa skupu i kontraktacji rolnicy nie mają faktycznie wpływu, domagają się likwidacji zbyt dużej liczby pośredników, podrażających koszty skupu, a więc hamujących możliwości stosowania w pełni opłacalnych cen dla rolników oraz obniżek cen dla konsumentów. Domagają się tego zgodnie ze starym, ludowym przysłowiem — „gdzie kucharek szef, tam nie ma co jeść”. Nazwiska tych „kucharek” — pośredników znane są czytelnikom z poprzedniego artykułu. Aby stwierdzić, które z nich są zbędne, trzeba obiektywnie ustalić, co one robią. J. Kiełb twierdzi, że zbędna jest jedna — Gmina Spółdzielnia, gdyż pośredniczy między rolnikiem, a przedsiębiorstwami państwowymi, kontraktującymi dla siebie lub dla przemysłu. Tymczasem faktycznie i GS i przedsiębiorstwa państwowe pośredniczą między produkcją a konsumpcją, które więc z nich należy z tego pośrednictwa wyeliminować? Osądzimy na podstawie faktów.

Rolnicy zbywają swoje produkty poprzez system obowiązkowych dostaw, realizację umów kontraktacyjnych i skup rynkowy. Łącznie w 1956 r. wieś rzeszowska sprzedała produktów rolnych na sumę 1.073.340.000 zł. W I półroczu br. dostawy produktów wzrosły, bo np. żywa ca sprzedano na sumę o 98 milionów zł wyższą, niż w I półroczu 1956 r. Ta ilość towarów, wynosząca ca 85 proc. produkcji towarowej naszej wsi przeszła przez 2.791 punktów skupu GS. Zakontraktowane w większości przez agentów GS — skupione produkty przejmowane są następnie przez różne przedsiębiorstwa, które, nawiasem mówiąc, wyrosły z Iona CRS

KUCHAREK *rzeczywiście za dużo — tylko których?*

(jak np. Przedsiębiorstwo Obrótu Zwierzętami Rzeźnymi) w okresie centralizowania naszego życia gospodarczego.

Stwierdzenie J. Kiełby, że Przedsiębiorstwo Obrótu Zwierzętami Rzeźnymi stanowi „dojną krowę” dla GS i że na „zbytecznym pośrednictwie” GS, traci wieś, jest odwróceniem faktycznej sytuacji do góry nogami. Każdy chłop wie, że jest odwrotnie, że GS kontraktuje, skupuje, wydaje i rozlicza zaliczki, sporządza dokumentację. Przedsiębiorstwo natomiast przesyła na zorganizowany przez GS sped swego klasyfikatora: zajmuje się tylko transportem żywa do zakładów mięsnych. Chłopi we wszystkich powiatach na zebraniach wiejskich domagają się już od dwóch lat likwidacji pośrednictwa, ale właśnie pośrednictwa Przedsiębiorstwa Obrótu Zwierzętami Rzeźnymi.

Jak wynika z cyfr, wziętych przez autora „Milionów”, i wartości skupionego żywa, GS pobrały za pośrednictwo (konieczną i potrzebną pracę) ca 15,5 milionów złotych tj. 2,8 proc. ogólnej sumy obrotu, a Przedsiębiorstwo ca 31,7 milionów złotych, tj. 5,6 proc. obrotu. Czyje pośrednictwo podraża koszty skupu i kontraktacji żywa?

Cyfrы mówią same za siebie. Likwidowanie pośrednictwa GS w skupie i kontraktacji, to wyeliminowanie całkowicie wpływu chłopów na tę dziedzinę życia gospodarczego wsi, to oddanie jej w ręce oderwanego od wsi, a więc mniej czy więcej zbiurokratyzowanego aparatu. Taki kierunek reorganizacji byłby niezgodny z politycznym rozsądkiem, z założoną w programie rolnym PZPR i ZSL zasadą samorządności chłopskiej. Wyeliminowanie GS z pośrednictwa w kontraktacji i skupie to konieczność organizowania nowych, własnych punktów skupu przez poszczególne przedsiębiorstwa branżowe (a więc konieczność nowych, niecelowych nakładów inwestycyjnych), to zatrudnienie nowych pracowników (magazynierów, aparatu kontrolnego i księgowo — finansowego). Dotychczas bowiem jeden magazynier GS skupuje artykuły różnych branż. Gdyby tylko trzy z wymienionych przedsiębiorstw organizowało własne punkty skupu, to dla zabezpieczenia właściwej sieci tych punktów, należałoby zatrudnić około 480 nowych pracowników, co przy średniej płacy 1.000 złotych, zwiększyłoby koszty osobowe o 5.760.000 zł rocznie. Taki kierunek rozwoju byłby więc niezgodny z ekonomicznym interesem i matematycznym rachunkiem.

Jedynym argumentem, który wysuwa J. Kiełb przeciwko pozostawieniu skupu i kontraktacji w pionie CRS, jest niski poziom fachowy pracowników. „Kontraktacja — pisze — to nie tylko... zawieranie umów... ale mądra, dalekowzroczna polityka rolna”. Słusznie. Ale jak jest w rzeczywistości?

Pomijam nasiennictwo, przemysł tytoniowy, cukrowniczy i inne, ale czy jeden pracownik Przedsiębiorstwa Obrótu Zwierzętami Rzeźnymi na powiat kolbuszowski, który zbiera meldunki od GS jest w stanie prowadzić tę mądrą i dalekowzroczną politykę w dziedzinie hodowli? Czy inżynierowi — rolnikowi mamy kazać spisywać umowy kontraktacyjne i ważyć świńnie na spędzie, lub buraki, czy len na stacji kolejowej? Uważam, że nie wolno stawiać znaku równości między działalnością techniczno-handlową a agro- i zootechniczną. Samo życie odróżnia te dwa kierunki działalności, a więc i ten argument za likwidacją pośrednictwa GS w skupie i kontraktacji nie wytrzymuje krytyki.

J. Kiełb słusznie stwierdza, że realizacja nowej polityki rolnej umożliwiła powstanie chłopskiej organizacji rolniczej, tj. kółek rolniczych. Jest to organizacja zawodowa, mająca na celu podnoszenie oświaty i kultury rolniczej, a tym samym zabezpieczenie wzrostu produkcji rolnej. Ale autor artykułu zapomniał o „drobiazgu” — o chłopskiej organizacji gospodarczo-handlowej, o spółdzielczości zaopatrzenia i zbytu, zrzeszającej w naszym województwie poprzez 159 gminnych spółdzielni 230.000 chłopów, mających wpływ na jej działalność i zbywających za jej pośrednictwem swe produkty rolne. W ocenie przydatności pośredników nie można więc stawiać znaku równości między spółdzielniami, a przedsiębiorstwami branżowymi.

Jaki więc powinien być kierunek reorganizacji? Prawidłowy kierunek reorganizacji, skupu i kontraktacji, to przekazanie całokształtu spraw na tym odcinku w ręce organizacji chłopskich.

Twierdzenie to wypływa z założenia nowej polityki rolnej, jest zgodne ze stanowiskiem, jakie zajęli delegaci na I Wojewódzkim Zjeździe Kółek Rolniczych w dniu 22 września br. Szczegółowe omówienie zasad reorganizacji w tym duchu wymaga odrębnych artykułów, nawet dyskusyjnych, chciałbym jednak na niektóre ogólne momenty zwrócić uwagę. Za najważniejsze uważam dwa zagadnienia:

— prawidłowe zabezpieczenie prowadzenia mądrej polityki rolnej, właściwej reorganizacji upraw i hodowli fachowej pomocy i instruktażu,

— prawidłowe zabezpieczenie organizacyjne skupu i kontraktacji.

Odnosnie pierwszego uważam, że funkcję tę najlepiej mogą spełnić zarządy rolnicze rad narodowych, działające w ścisłym porozumieniu z kółkami rolniczymi i ich związkami. Zarządy rolnicze, jako komórki koncepcyjno — administracyjne, skupiające fachowców i mające możliwość stosowania naukowych metod badania oraz konsultacji z fachowcami — praktykami, mają wszelkie dane do prowadzenia „mądrej i dalekowzroczonej polityki rolnej”. Natomiast fachowców — praktyków, zabezpieczających fachową pomoc i instruktaż dla producentów (również przy uprawach kontraktowanych), rozwijających wiedzę agro- i zootechniczną na wsi, należy skupić, zamiast w różnych przedsiębiorstwach branżowych, w związkach kółek i organizacji rolniczych. Oni, razem z pracownikami zarządów rolnictwa, realizowaliby w praktyce założenia polityki rolnej.

Odnosnie drugiej grupy zagadnień, tj. techniczno — handlowych, założenia organizacyjne mogłyby być różne. Niektóre grupy upraw, jak np. tytoń, len, buraki cukrowe itp. mogą być kontraktowane bezpośrednio przez zakłady produkcyjne, poprzez zrzeszenia producentów czy hodowców i bezpośrednio zbywane do tych zakładów. Szczegóły techniczny

sa do ustalenia. Pozostałe produkty roślinne czy hodowlane (zboże, ziemniaki, żywiec itp.), winny być zbywane poprzez GS, które byłyby jedynym pośrednikiem handlowym. Klasyfikatorzy winni być zatrudnieni w PZGS. Szczegóły techniczny i pod tym względem muszą być dokładnie przemyślane.

Na zakończenie chcę stwierdzić, że wnioski w sprawie likwidacji zbędnych pośredników w obrocie towarowym między miastem a wsią, przekazywane są przez liczne rady spółdzielcze, reprezentujące ogół chłopów — członków GS, na ręce wicepremiera tow. Jaroszewicza. W tym świetle propozycje J. Kiełby, zmierzające do zachowania przedsiębiorstw branżowych skupu i kontraktacji uważam za niewłaściwą dla naszego modelu gospodarczego.

STANISŁAW MOCH
Kier. Dz. Samorządu i Organizacji WZGS w Rzeszowie

Oczekujemy dalszych wypowiedzi. — Red.

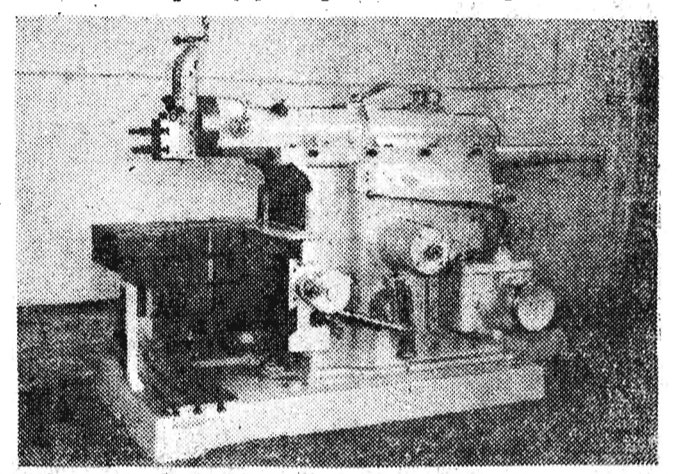
Zwiększa się zaopatrzenie dla rzemiosła

Trudności surowcowe naszego rzemiosła zostaną częściowo złagodzone w IV kwartale br. m. in. dzięki dostawom z importu. Zarząd Obrótu Artykułami Przemysłowymi Ministerstwa Handlu Wewnętrznego przeznaczył na zaopatrzenie rzemieślników brzozy włókienniczej pewne ilości resztek tkanin, z których do tej pory korzystał wyłącznie przemysł drobny.

Do końca br. rzemieślnicy różnych branż otrzymają również więcej surowców importowanych z Jugosławii i Szwecji różne gatunki skór, jak np. 298 tys. kg skóry podeszawowej, 116 tys. kg kruponu podeszawowego, 88 tys. m kwadr. skóry miękkiej itp. a z NRD 20 tys. kg mikrogrumu. Również z NRD dla wytwórców galanterii sprowadzona zostanie sztuczna skóra i 20 tys. kg tworzyw sztucznych.

W drodze z Indii i Chin są surowce do wyrobu szczotek jak tampico i korzeń rytowy oraz trawa morska dla tapicerów.

Obrabiarki z FUM w Tarnobrzegu zdołają zagraniczne rynki

Na zdjęciu: Strugarka PAA-60 wyprodukowana przez Fabrykę Urządzeń Mechanicznych w Tarnobrzegu.

Wystawione na ostatnich Targach Poznańskich strugarki PAA-40 i PAA-60, wyprodukowane przez Fabrykę Urządzeń Mechanicznych w Tarnobrzegu wzbudziły duże zainteresowanie zagranicznych wystawców, którzy złożyli liczne zamówienia.

FUM realizując zamówienia wysła obrabiarki do Wietnamu, Korei i Turcji. W toku wy-

konania jest strugarka PAA-60 dla Niemiec zachodnich.

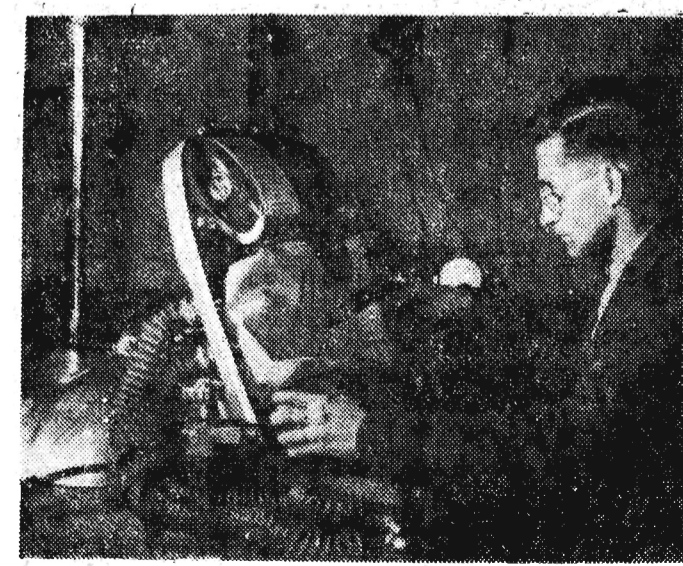
Do tego zamówienia załoga przywiązuje szczególnie dużą wagę, bo od dobrego wykonania zależy dalsze zamówienia.

Oprócz tych wspomnianych, FUM produkuje obrabiarki ZS-400 na rynek krajowy. Zamówienia są tak duże, że mogą być realizowane w kilku

nięto prawie pod dach, sposobem gospodarczym. Obecnie powiat przynal na ten cel 30 tys. zł. Tu będą dwie klasy szkolne, biblioteka, mieszkania dla nauczycieli. Skąd tak żywe umiłowanie Mickiewicza w odległej, kłuckiej wsi? — zapytacie. — O, to wieś bardzo „rozczepiana”. Jej biblioteka gromadzka, wśród pozostałych bibliotek powiatu niemal zawsze wykazała się najszybszym ruchem czytelniczym. W dniach, w których kończono prace przy budowie pomnika, z biblioteki wypożyczono 12 egzemplarzy dzieł poety. 60-osobowy zespół przygotował recytację „Ody do młodości”, przygotowywano nawet „biestiadę literacką” — imprezę chyba niecodzienną na wsi... * * *

Wiele jeszcze spraw jest niecodziennych na naszej wsi. Nicodzienna też jest apleka, dobrze urządzona i wyposażona i obsadzona, jaką otwarto niedawno we wsi Markowa. Tam też czynna jest znów, pierwsza w okresie międzywojennym wiejska spółdzielnia zdrowia. Tak więc od Tarnobrzega — przyszłego chyba polskiego Clondike, aż do odległych wsi naszego województwa — „coś się dzieje”. I chociaż, gdy przerwamy się z powiatu do powiatu, przy drogach ściele się smutne ścierńskie, to i tutaj widać coś więcej: chłopci sięgają wszędzie nowe ziarno... C. Bł.

Sprzęt ratunkowy dla górników

Fabryka Sprzętu Ratunkowego w Tarnowskich Górach produkuje sprężarki aparatury i przyrządy przeznaczone dla ochrony zdrowia i życia górników. Na zdjęciu: Franciszek Węgrzyk reguluje zawory w aparacie izolującym M 57, opracowanym w Fabryce. CAF — fot. Seko

Z kartek notatnika

Nie od razu zdałam sobie z tego sprawę, dlaczego pierwsze wrażenie jakiego doznajam, będąc w miniony piątek w kopalni siarki w Tarnobrzegu, nieodparcie przypominały mi uniwersyteckie czasy... Dopiero, gdy narada rozpoczęła się, zrozumiałam, skąd się to wzięło: stała obśada kopalni i jej kierołnictwo, gubiło się nieomal wśród przybyłych przed stawicieli świata nauki, stonowujących zespół siarkowej Państwowej Rady Górniczej. Za zielonym stołem, w świetlicy świeżo otynkowanego biurowca, nad omówieniem węzłowych zagadnień technicznych i ekonomicznych polskiej siarki, pod przewodnictwem prof. dr Michała Smiałowskiego, przedstawiciela Polskiej Akademii Nauk — zasiadli wybitni uczeni — geolodzy i ekonomiści. Wśród nich prof. dr Pawłowski, prof. dr inż. Bretsznajder (PAN), prof. inż. Zaleski z Krakowskiej Akademii Górniczo-Hutniczej, prof. Bołewski i inni. Zanim zespół, któremu Państwowa Rada Górnicza zleciła do przedyskutowania i omówienia z naukowego punktu widzenia węzłowe problemy „rozruchu” polskiej siarki — wyruszył na wizję lokalną w teren Piaseczna, Machowa itp. zanim podzielił się na robocze grupy „od” poszczególnych zagadnień, obradowano wspólnie. Wybitny znawca tych spraw prof. dr Pawłowski z dogłębną znajomością przedmiotu, posługując się rozlicznymi ma-

pami i wykresami, referował wyniki poszukiwawczych prac geologicznych za złożami siarki. Jego wypowiedzi uzupełnił prof. Bołewski, cytując niezwykle ciekawe przykłady eksploatacji siarki w kopalniach Meksyku i Hiszpanii, gdzie sam przebywał... Ta naukowa sesja zbiegła się z faktem, który dla konkretnych rozważań ma niewątpliwie swoje znaczenie. Mianowicie w dniu 25 bm. Rzeszowskie Przemysłowe Zjednoczenie Budowlane przejęło w Tarnobrzegu połowę terenów pod budowę przemysłowego zapleczka dla kombinatu siarki. W ciągu najbliższych tygodni ruszą tu pierwsze prace na placu... * * *

Wydarzeniem ubiegłego tygodnia, nie tylko w skali województwa, było rozpoczęcie tegorocznej kampanii w cukrowni „Przeworsk”. Apel wicepremiera Jaroszewicza, używającego nasze cukrownicze załogi, by w bieżącej kampanii daly co najmniej milion ton cukru — odbił się głośnym echem.

„Diffusion continue, Olivier — France” — polyskuję napis nad prowadzonymi z Francji urządzeniami do dyfuzji ciągłej. Ich wymyślił i strzeżli konstruk-

cja winna przynieść w praktyce duże oszczędności w wyśtokach i w wodzie dyfuzyjnej. Nowa stacja błotniarek, pomysłu polskiego konstruktora inż. Szarejki, posiadająca urządzenia do hydraulicznego wyładunku błota, czyni warunki pracy na tym dziale niepomniernie lepsze. W ciągu kampanii cukrownia „Przeworsk” chce przeobrazić i min 660 tys. kwintali buraków cukrowych, podczas gdy plan przewidywał 1 mln 500 tys. kwintali. Za podwyższonym planem przerobu, przemawia duży udział buraków. Trudności natomiast stwarza tempo dostaw. Trzeba koniecznie skoordynować je z technicznymi możliwościami cukrowni... * * *

Z Przeworska do Żolyni nie bardzo jest daleko. Dlatego odwiedziwszy cukrownię, udajemy się następnie do Żolyni, gdzie staraniem gromady wystawiono pomnik ku czci Mickiewicza. Pomnik ufundowany wspólnymi staraniami, ze społecznych składek, to nie jedyne zresztą zamierzenie gromady podjęte w czasie Roku Mickiewiczowskiego. W Żolyni Dolnej stał dom gromadzki, który również nazwany zostanie imieniem poety. Dotychczas budowano go i dociąg-

W stanie Kerala (Indie) Książki dla dzieci i młodzieży

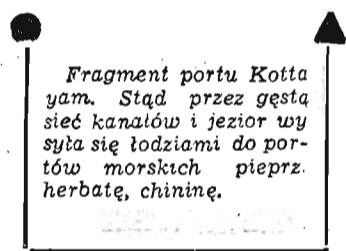
Jak wiadomo Kerala jest stanem, w którym po raz pierwszy w Indiach rządzi gabinet komunistyczny. Ze swymi 13,6 milionami mieszkańców jest to najgęściej zaludniony stan Indii. Większość ludności stanowią chłopcy i robotnicy rolni. Jest tu tylko 20 proc. analfabetów (najlepszy wskaźnik wykształcenia w całym Indiach).

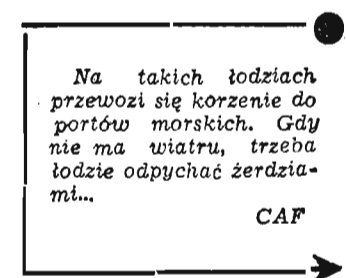
Ulica w dzielnicy handlowej Kottayam. Mias to jest ośrodkiem handlu korzeniami.

Ostanie mieszkalnictwo w Trivandrum — stolicy Kerala. Na uwagę zasługuje prosta architektura domów a także szpiczaste dachy, rzadko spotykane w Indiach. W Kerala pada deszcz przez 6 miesięcy w roku, toteż domy z gliny zostają po prostu zmyte.

Fragment portu Kottayam. Stąd przez gęstą sieć kanałów i jezior wysyła się tożdziemi do portów morskich pieprz, herbatę, chininę.

Na takich tożdziach przewozi się korzenie do portów morskich. Gdy nie ma wiatru, trzeba łódzie odpychać żerdziami...

CAF

W najbliższym czasie na półkach księgarskich ukazuje się szereg nowych interesujących książek dla dzieci i młodzieży, wydanych nakładem „Naszej Księgarni”. Będą to zarówno powieści, jak też bogato ilustrowane — publikacje popularno-naukowe autorów polskich i obcych.

Z nowości autorów polskich wymienić należy książkę W. Zukrowskiego „Mój przyjaciel słoń”. Jest to opowieść młodego Wietnamczyka, w której młodzi czytelnicy zapoznają się m. in. z pełnym napięciem opowieści o walkach wywoleńczych Wietnamu.

Ciekawą pozycję stanowią wierszowane gawędy fantastyczne F. Fenikowskiego pt. „Bursztynowe serce” oparte

częściowo na legendach o starym Gdańsku i Bałtyku.

Interesująco zapowiadają się dwie popularno-naukowe książki J. Karpińskiego. Pierwsza z nich pt. „Dwa przelomy”: zapoznaje z egzotyką flory i fauny Pienin, a także zabytkami historycznymi i folklorem tego rejonu. Druga książka pt. „Dzieci słońca i dzieci mroku” — przeznaczona dla młodych miłośników przyrody — ukazuje za pomocą licznych ilustracji świat owadów.

Las i jego mieszkańcy — to przedmiot gawęd myśliwskich J. Kucharskiego pt. „Zielone Serce”.

Z nowości książkowych pisarzy zagranicznych należy przed wszystkim wymienić popularną u nas w okresie międzywojennym powieść E. Kaestnera „Emil i detektywi”. Młodych czytelników zaciekawia także niezwykle losy małej Laponki opowiedziane przez E. Klatta w utworze pt. „Noitah, dziewczynka z dalekiej północy”.

Liczni miłośnicy powieści K. Maya otrzymają już wkrótce trzytomowe wydanie „Old Surehanda”, w którym opowiedziane są dalsze przygody bohaterów popularnej powieści „Winnetou”.

I wreszcie coś dla młodych amatorów strachów i niesamowitości — książka francuskiego pisarza C. Viviera pt. „Remi i duch”, w której trójka dzieci przeżywa w czasie wakacji wiele dziwnych przygód.

CIEKAWOSTKA ZE SWIATA

Ślawna śpiewaczka francuska Edith Piaf po powrocie z USA do Paryża. Fot. — CAF

Nowy film Andrzeja Wajdy

Reżyser filmowy Andrzej Wajda przystąpił do realizacji nowego filmu fabularnego wg scenariusza opracowanego wspólnie z młodą pisarką Moniką Kotowską. Film ten pt. „Jesteśmy sami na świecie” porusza trudne problemy moralno-obyczajowe młodego pokolenia. Zdjęcia wykona operator M. Jachoda. Jest to już trzeci film fabularny Wajdy — po „Pokoleniu” i „Kanał”. Warto przypomnieć, że francuskie kluby filmowe umieściły film „Pokolenie” na liście najwybitniejszych dzieł kinematografii powojennej, „Kanał” zaś otrzymał („Srebrną palmę”) na Festiwalu w Cannes oraz Złoty Medal na przeglądzie filmowym w czasie Festiwalu Młodzi w Moskwie.

Dolnośląska „dolina róż”

Ponad 2 tys. krzewów różnych 20 najszlachetniejszych odmian, zasądzono tej jesieni w nasłonecznionej, osłoniętej od wiatru wzgórzami dolinie pod Trzebnicą, słynącą z najładniejszego na Dolnym Śląsku klimatu. Wiosną przyszłego roku w tej prawdziwej

„dolinie róż” ogrodnicy z PGR Trzebnica zasadzą dalszych 8 tys. krzewów. PGR-owska hodowla róż, pomyślana na wzór słynnych hodowli bułgarskich, będzie jedną z największych w kraju. Dostarczać będzie ona róż ciętych oraz olejku różanego dla wytwórni perfumeryjnych.

Pracownicy poszukiwani

100 ROBOTNIKÓW NIEWYKWALIFIKOWANYCH, 50 MURARZY zatrudni od zaraz Przedsiębiorstwo Budownictwa Terenowego w Jarosławiu, ul. Poniatowskiego 31 (barak). Praca w akordzie, w powiatach: Jarosław, Lubaczów, Rądmno, Przeworsk. Zamiejscowi niewykwalifikowani otrzymują strawnie 8 zł dziennie murarze rozrąkowane w/g Uchwały P.R. Nr 391 oraz zwrot kosztów podróży do stałego miejsca zamieszkania raz w miesiącu. Noclegi i stołówka zapewnione. K-1189/9

10 PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH — mężczyzn w wieku od lat 18 do prac za i wyładunkowych zatrudni na stałe Składnica Importowanych Artykułów Gospodarstwa Domowego w Koźlu-Portu, ul. Portowa 65 woj. opolskie, st. kolejowa Koźle-Port (70 km od Katowic). Wynagrodzenie miesięczne od 900 — do 1.100 — zł, lub akordowe w/g stawek Ministerstwa Transportu Drogowego i Lotniczego. Zakwaterowanie przy zakładzie pracy. Zgłoszenia pisemne lub osobiste należy kierować do Dyrekcji Przedsiębiorstwa w Koźlu-Portu. Pracownikom zaangażowanym zwracamy koszty przejazdu kolejną po przeprowadzeniu okresu jednomiesięcznego. K-1214/2

8 ZBROJARZY, 2 BLACHARZY, 25 CIEŚLI, 5 BRUKARZY, 6 MURARZY, 5 STOLARZY, 15 MONTERÓW (c. o., wod.-kan. i gaz.) oraz 500 ROBOTNIKÓW NIEWYKWALIFIKOWANYCH do pracy w podległych Odcinkach Budowlanych w Szczakowej, Krakowie, Prokocimiu i Rzepedzi k/Sanoka — zatrudni natychmiast Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych Nr 9 w Krakowie. Praca w akordzie, wynagrodzenie w/g U. Z. P. w Budownictwie oraz dla pracowników wykwalifikowanych dodatek za rozrąk. Dla pracowników niewykwalifikowanych strawnie 8 zł dziennie oraz zwrot kosztów przejazdu do miejsca zamieszkania 1 raz w miesiącu. Na miejscu hotele robotnicze, stołówki i bufety. Zgłoszenia przyjmuje Dział Zatrudnienia P. R. K. Nr 9 w Krakowie, ul. Dzierżyńskiego 16a, lub bezpośrednio Kierownictwa Odcinków Budowlanych. K-1204/3

ROBOTNIKÓW SEZONOWYCH do wyrobki drewna w lesie i innych prac leśnych na warunkach obowiązującego Układu Zbiorowego Pracy zatrudni od zaraz Rejon Lasów Państwowych w Świdnicy, ul. Sikorskiego Nr 11 woj. Wrocław, stacja kolejowa Świdnica-Miasto. Przewidywany akordowy zarobek dzienny około 100-120 zł. Zakwaterowanie na miejscu. Robotnicy mogą zakupić drewno użytkowe i opałowe. K-1210/3

DYREKCJA MIEJSKIEGO HANDLU DETALICZNEGO W M I E L C U

Zawiadania

Ze dniem 5 października 1957 r. przenosi swoje biuro mieszczące się do tej pory na Osiedlu w bloku Nr 73 — do baru na Osiedlu między nowobudującym się szpalem a wybudowaną nową szkołą. Są to baraki po RPZB. K-1224/1

ELEKTROMONTERÓW I POMOCCNIKÓW ELEKTROMONTERÓW zatrudni od zaraz do prac sieciowych i instalacyjnych na terenie województwa rzeszowskiego Rzeszowskie Przedsiębiorstwo Elektryfikacji Rolnictwa w Rzeszowie, ul. Mikołaja Reja. Praca akordowa, wynagrodzenie w/g układu zbiorowego w budownictwie, dla pracowników zamiejscowych dodatek rozrąkowy i zwrot kosztów przejazdu do rodziny raz w miesiącu. Zgłaszać się osobicie w Dziale Zatrudnienia. K-1213/4

WYKWALIFIKOWANYCH MONTERÓW — HYDRAULIKÓW — wod. — kan. c. o. gaz — oraz MONTERÓW ELEKTRYKÓW, zatrudni natychmiast Zjednoczenie Instalacji Sanitarnych i Elektrycznych — Kraków, ul. Grzegorzewska 62. Zarobek akordowy, dla zamiejscowych zagwarantowany hotel odpłatnie oraz zwrot kosztów przejazdu do rodziny raz w miesiącu (czasowe przeniesienie) w/g obowiązujących przepisów. K-1193/3

INSTRUKTORA FINANSOWO-KSIEGOWEGO. INSTRUKTORA TECHNIKI HANDLU, INSTRUKTORA TECHNIKI SKUPU oraz GŁÓWNEGO KSIĘGOWEGO GS zatrudni z dniem 1 października 1957 r. Powiatowy Związek Gminnych Spółdzielni w Ropczycach. Warunki do omówienia na miejscu w Zarządzie PZGS Ropczyce. K-1222/3

OBWIESZCZENIE O LICYTACI NIERUCHOMOŚCI II Km. 1921/55 Komornik Sądu Powiatowego w Rzeszowie rewiru II Osiniak Tadeusz podaje do wiadomości, że dnia 8 listopada 1957 r. godzina 9 w Sądzie Powiatowym w Rzeszowie sala rozpraw Nr 38 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznej przetargu nieruchomości lwn 2687 obecnie Kw 5163 gm. kat. Rzeszów ul. Szopena składającej się z pgr. lat. 1277/11 budowlana 1973/9 i 1272/8 pastwisko obecnie ogród o obszarze 5 arów 80 m kwadratowych wraz z budynkiem dwupiętrowym, murowanym, krytym blachą, podpiwniczonym, o osmiu pokojach, trzech kuchniach, trzech przedpokojach, trzech łazienkach, posiadających kanalizację, wodociąg. Instalacje elektryczne, zewnątrz otynkowanym, budowanym w roku 1935, należącym do dłużnika Kula Franciszka s. Jana i Janiny zamieszkałego w Rzeszowie ul. Zygmuntowska. Cena oszacowania 312 022 zł. cena wywoławcza 208 014 zł 06 gr, rekojmia 31.202 zł. Realność można oglądać w dni powszednie od godziny 8 do 18, akta w Sądzie Powiatowym w Rzeszowie. Komornik. Osiniak Tadeusz. K-1223/1

Ofioszenia drobne

Zguby

SKRADZIONO dokumenty: Legitymację Związkową Naczelnej Organizacji Technicznej, prawo jazdy wydane przez PPRN w Krośnie, świadectwo ukończenia Seminarium Weterynarii w Pawlo słowie — na nazwisko Gazda Stanisław. Pg-478/1

EEDNARSKA Stanisława zgubiła legitymację rodzinną Nr R/1/57. Pg-479/1

Sprzedaz

SIATKĘ parkanową i techniczną, oraz wapno budowlane — deklarcza „Budomat” Ostrow Wlkp ul. Wolności 18. K-1226/1

WAPNO (palone w kęsach) Sprzedaż wagonowa bezpośrednio z wapiennika. Dostawa terminowa w kolejności zgłoszeń. Adres „Calcium” — Wapno Palone Z. Morawski i S-ka Błaza Prudnicka Opolska 31 (wojew. opolskie) K-1225/3

PRZEMYSKA WYTWÓRNIA WIN

w Przemysłu, ul. Czarneckiego 41

OGLASZA PRZETARG

na wykonanie

instalacji elektrycznej siły i światła w warsztatach Zakładu. Materiał dostarczy wykonawca.

Oferty należy składać pod wymienionym adresem do dnia 12 X. 57 r. Informacji szczegółowych o zakresie robót można zasięgnąć w Zakładzie — Dział Gł. Mechanika od godz. 7-15 każdego dnia. Udział w przetargu mogą brać przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne. Zastrzegamy sobie dowolny wybór ofert. K-1218/2

PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWY KOPALN SUROWCÓW CHEMICZNYCH WARSZAWA ODDZIAŁ ROBÓT przy KOPALNI "TARNOBRZEG" w Piasecznie

ogłasza przetarg

na

dostawę trylniki oraz krawężników na budowę drogi, 360.000 sztuk trylniki i 11.000 mb. krawężnika

łącznie z dostawą na miejsce budowy. W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne. Oferty należy składać w zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg” do dnia 9 października 1957 r. na adres: Przedsiębiorstwo Budowy Kopalni Surowców Chemicznych Warszawa ul. Bema 65. K-1227/1

RAFINERIA NAFTY JASŁO

ogłasza przetarg

na rozbiórke obiektu przemysłowego. Oględzin obiektu można dokonać codziennie w dni robocze. Termin składania ofert do 15. X. 1957 r. Otwarcie ofert nastąpi 16. X. 1957 r. Rafineria zastrzega sobie prawo wyboru wykonawcy. Pg-477/2

środa
2

PAŹDZIERNIKA 1957 R.

Dziur nocny: Apteka Społeczna nr 1, ul. Gosiara
Dziur stajny: Apteka Społeczna nr 4, ul. Dąbrowskiego 56
Pogotowie Ratunkowe: tel. 09, ul. Obronców Stalingradu 29
Straż Pożarna: tel. 08, ul. Mickiewicza 10
Pogotowie MO: tel. 07
Pocztę taksówek: tel. 11-50
Informator kolejowy: tel. 13-32

TEATR

PAŃSTWOWY TEATR ZIEMI RZESZOWSKIEJ — Bal zio-dziejaszków — godz. 19

KINA

ZORZA (ul. 3 Maja) — Zemsta (prod. polskie) dozwolony od lat 12 — godz. 14 (dla młodzieży szkolnej), 16, 18 i 20
SWIT (ul. Langiewicza) — Wierny mąż — godz. 18 i 20

AKOLLO (ul. W. Hübnera) — Cud zdarza się raz — godz. 17 i 19

PRZODOWNIK (ul. Piastowski) — Prawo ulicy — godz. 17 i 19

WDK (ul. Okrzei 7) — Mąż dla Anny Zacheo — godz. 17 i 19

MEWA (ul. Dąbrowskiego) — Gorzki ryż — godz. 17 i 19

BIBLIOTEKI

WOJEWÓDZKA I MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA w RZESZOWIE, ul. Tkaczowa Wypożyczalnia dla dorosłych czynna od godz. 10-19

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA w RZESZOWIE dla nauczycieli i osób przygotowujących się do zawodu nauczycielskiego, ul. Szopena 32, czynna od godziny 8 do 20.

BIBLIOTEKA TECHNICZNA NOT w Rzeszowie, ul. 1 Maja (gmach WRN) Wypożyczalnia i czytelnia czynne codziennie od godz. 15-19

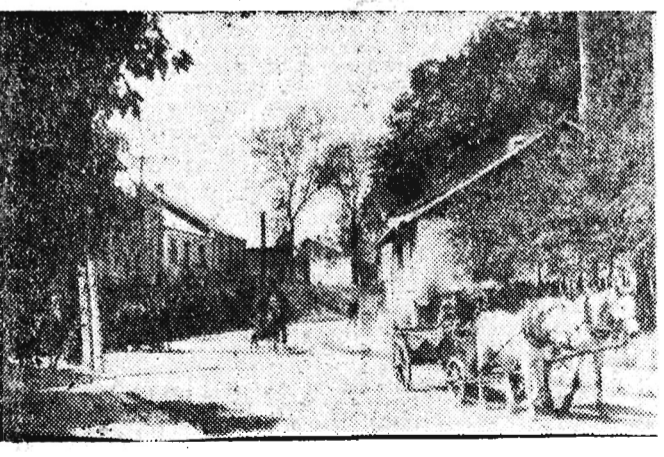
CO DZIŚ NA OBIAD?

ZUPA kminkowa z lanymi kluszczkami

MOSTEK cielecy smażony w cieście, sałatka jarzynowa

KOMPOT

Mostek: 80 dkg mostka cielecego ugotować z 20 dkg włośczonej, zastudzić. Zastudzony mostek pokrajać na równe części prostokątne, licząc po 2 kawałki na osobę. Przyrządzić ciasto: 25 dkg maki roznieć mątwką z 2 żółtkami, łyżkami maki i wodą wymieszać z pianą z 2 białek, osolić. Każdy kawałek wbić na widelce, osolić, oprószyć przem i maką, zanurzyć w cieście, lekko osączyć, smażyć na słońce rozgrzanym tłuszczu z 2 stron na jasnożółty kolor.

Tę wystawę warto zobaczyć

W nader skromnym lokalu Polskiego Towarzystwa Fotograficznego przy ul. Obronców Stalingradu w Rzeszowie mieści się od kilku dni wystawa fotografii Janiny Mokrzyckiej. Wystawę tę zalecamy każdemu zobaczyć. Są to, jak niektórzy mówią, „obrazy światłem malowane”, stojące na bardzo wysokim poziomie artystycznym. Jej autorka, to laureatka Międzynarodowej Wystawy Foto-

Ciepłe słowa nie grzeją zimnych mieszkań

Od 1 lipca br. Osiedle przy ul. Dąbrowskiego, administrowane dotąd przez WSK, przejmowane jest przez Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych. W trosce o poprawę warunków mieszkaniowych i bezpieczeństwa mieszkańców na Osiedlu — MZBM kontynuuje zapoczątkowane przez Dyрекcję WSK usiłowania o usunięcie szeregu poważnych usterek, pozostawionych przez ZBM, a przejętych przez inwestora (DBOR). Usterki takie jak wystające gzymsy, których rozluźnione cegły grożą opadnięciem i stwarzają niebezpieczeństwo dla życia mieszkańców. Brak dyktacji na niektórych budynkach, powodujący pęknięcie murów i dachów oraz zacieki. Nie zniwelowane i niezagospodarowane tereny przeznaczone na zielen. Pełno jest zacieków w piwnicach, załamanych chodników, podziurawionych i zanieczyszczonych przez robotników ZBM dachów.

Pomijam takie usterki jak brak przewodów kominowych do bloku, okna bez zawiasów w klatkach schodowych (blok 32), brak drabinek włączonych do studzienek kanalizacyjnych, wypaczone drzwi i okna w mieszkaniach. Oddawanie w przeszłości obiektów mieszkalnych przez wykonawcę z usterkami, doprowadziło do niszczenia budynków i zagrzybienia mieszkań. Daje to świadectwo smutnej prawdy, że w walce o obniżkę kosztów przedsiębiorstwa, ZBM, zapomnielo o stratach, jakie spowoduje ignorancja potrzeb mieszkańców i brak fachowego nadzoru nad oddanymi do użytku budynkami. W wyniku kilku oględzin komisyjnych i konferencji — DBOR zobowiązał się zauważone usterki usunąć jeszcze w br. Dając wiarę piśmiennym zobowiązaniom — nie będę się nad tą sprawą szerzej rozwodził. Niepokoimnie jednak podobnie jak wielu mieszkańców Osiedla, sprawa regulacji sieci centralnego ogrzewania. Doświadczenia ubiegłego sezonu opałowego dowiodły, że na skutek wadliwego podłączenia do sieci kilku bloków oraz zbyt dużej ilości grzejek — w jednych budynkach i mieszkaniach była temperatura sięgająca 30°C, w innych natomiast — poniżej 10°C.

Z obiektywem po województwie
Tak wygląda jedna z uliczek Kańczugi, niewielkiego miasteczka w powiecie przeworskim.

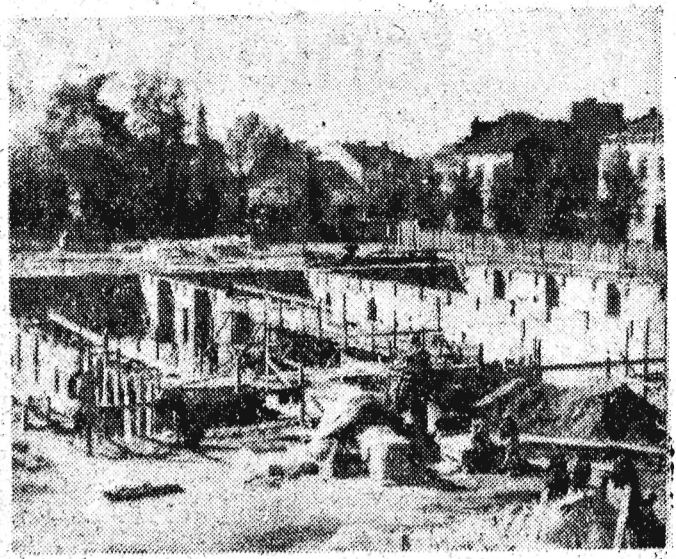
Zażalenia lokatorów mieszkań niedogranych spowodowały, że DBOR uznał za słuszne, celowe i ze wszelkich miar konieczne, przeprowadzenie regulacji sieci centralnego ogrzewania. Decyzję podjęto w kwietniu, inwentaryzację sieci przeprowadzono w czerwcu br., zlecając opracowanie projektu regulacji, Biuru Studiów i Projektów Gosp. Kom. w Warszawie. W czasie 5 konferencji, zorganizowanych przez Prez. MRN, czy też przez MZBM na przestrzeni lipca i sierpnia br., otrzymaliśmy zapewnienie przedstawicieli DBOR, że prace te zostaną zakończone do sezonu opałowego. Na szóstej konferencji ustaliliśmy poinformowani, że w związku z odmową wykonania regulacji sieci przez Przedsiębiorstwo Instalacji Budowlanych i ZBM, roboty zostały zlecone prywatnemu wykonawcy, ob. Malcowski i okres wykonawstwa regulacji będzie musiał być nieco przedłużony. W ostatnich dniach sierpnia dostarczono 3 pompy o większej wydajności od tych, jakie posiada obecnie kotłownia.

Już wydawało się, że przystąpienie do prac będzie kwestią godzin. Minęło jednak z górą 2 tygodnie, zima nieubłaganie zbliża się, a tu nawet montażu dostarczonych pomp, które wymagają odpowiedniej zabudowy, nie ma kto rozpocząć. A w mieszkaniach zimno...

Slamazarstwo, bezduśność i ignorancja potrzeb ludności zamieszkałej na Osiedlu, wykazywana z taką bezwzględnością przez DBOR i wykonawcę — stanowi poważne przeciwieństwo do ujawnionej przez państwo ludowe troski o poprawę warunków życia obywateli. Trzeba bo-

wiem wiedzieć, że państwo przyznało na poprawę urządzeń ogrzewniczych na Osiedlu sumę 500 tys. zł. Ponieważ ciepłe słowa przyrzeczone na pewno nie ogrzeją mieszkań, apelujemy tą drogą w imieniu mieszkańców i administracji Osiedla: Inwestorze i wykonawco — nie lekceważcie potrzeb ludzi pracy i jeśli postaraliście się o to, by w waszych mieszkaniach było ciepło — nie powodujcie, aby w innych mieszkaniach dzieci marzyły tej zimy. Nie podrywajcie wiary w celowość waszego istnienia.

J. Orłowski
Adm. Bud. Mieszk. Rej. VI

Budowa hali targowej w Rzeszowie (wprawdzie powoli, ale...) postępuje naprzód. Sądymy, że budownicowie tej przytecznej i potrzebnej inwestycji dotrzymają planowanego terminu oddania hali do użytku rzeszowian.

„Okno w okno“ z „Koniczynką“

Dwudzieste, jubileuszowe losowanie „Koniczynki“ połączone będzie z atrakcyjną imprezą rozrywkową pt. „Okno w okno“ z „Koniczynką“. Grający, do których nie usmiechnie się los w postaci „piątki“, czy „czwórki“, będą mieli okazję do ponownego spróbowania szczęścia w konkursach „zgaduj — zgadula“.

Można będzie wygrać cenne nagrody w postaci aparatów radiowych, zegarków ręcznych, aparatów fotograficznych i innych cennych przedmiotów użytkowych. Uczestnicy imprezy zobaczą i usłyszą podczas występu znakomitą parę solistów z Państwowej Operetki w Warszawie: Beatę Artymską i Mieczysława Wojnickiego. W ich wykonaniu usłyszymy najbardziej popularne melodie operetkowe Lehara, Abrahama, Kalmana i innych kompozytorów. Akompaniuje pianista Jerzy Gaczek.

Jedną z najlepszych polskich parodystek, znakomita Stefcia Górka znana z występów w „Syrenie“, kabarecie „Szpak“ i Polskim Radiu, zaprezentuje nam bogaty repertuar humoru i satyry.

Opuszczająca Rzeszów aktorka PTZR Danuta Urbaniak, wystąpi z produkowanym po raz pierwszy na scenie monologiem pt. „Strip tease narodowy“. Nowości jazzowe zaprezentuje popularny zespół Tadeusza Hejdy.

Konkursy, które prowadzić będą Zdzisław Jagielski i Julian Woźniak, związane są tematycznie ze sprawami „Koniczynki“. Radzimy zapoznać się z treścią wydanej niedawno jednodniówki pt. „Wiem wszystko o „Koniczynce““.

Impreza odbędzie się w sali kina „Swit“ w niedzielę 6 bm. o godz. 11. Przesprzedaj biletów w kioskach „Koniczynki“.

Koncert symfoniczny 4 bm.

4 bm. w sali WDK odbędzie się drugi koncert Wojewódzkiej Orkiestry Symfonicznej w Rzeszowie. Słisłą koncertu będzie Andrzej Hiolski (baryton).

Z okazji Miesiąca Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, składany program obejmuje: St. Moniuszko — uwertury do oper „Halka“ i „Hrabina“.

R. Glier — fragmenty z baletu „Czerwony mak“.

S. Prokofiew — I. cz. suity z baletu „Romeo i Julia“.

N. A. Rimski-Korsakow — „Kaprys hiszpański“ — wykona orkiestra; arie z oper „Verbum nobile“ i „Straszny dwór“ Moniuszki, z op. „Dama pikowa“ Piotra Czajkowskiego i z „Carmen“. G. Bizeta — wykona solista. J. R.

SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT —

III liga bokserska rzeszowsko-lódzka już rozpoczęła rozgrywki

W niedzielę rozpoczęły się pierwsze mecze o mistrzostwo III ligi bokserskiej rzeszowsko-lódzkiej.

STAŁ RZESZÓW POKONAŁA BAWELNĘ ŁÓDŹ 12:8.

Wyniki walk (na pierwszym miejscu zawodnicy Stali):
W wadze muszej Rzeźnikiewicz wypunktował Janowski, w koguciej Tabisz przegrał ze Skapcem, w półciężkiej Biniek wygrał z Sobczakiem, w lekkiej Jabłoński poddał się w II rundzie Kubisiowi, w lekkopółśredniej Michniowski wygrał przez tko w I rundzie z Maciakiem, w półśredniej Kieś wygrał na punkty z Kazimierzakiem, w lekkośredniej Świśt przegrał z Tomaszewskim, w wadze średniej Wisz (Stal) otrzymał punkty, wskutek braku przeciwnika, w półciężkiej Cieliniński prze-

grał z Józefowiczem, a w wadze ciężkiej Woźniak wygrał wskutek dyskwalifikacji Matasiaka w III rundzie.

Stal Stalowa Wola wygrała w Kutnie z tamtejszą Stalą 13:5 (wyników szczegółowych na razie nie otrzymaliśmy).

W grupie tej walczy Stal Rzeszów, Stal Stalowa Wola, Stal Kutno, Bawelna Łódź, Włóknierz Pabianice oraz Concordia Piotrków.

TERMINARZ

6. X. Stal Kutno — Bawelna Łódź, Stal Stalowa Wola — Włóknierz Pabianice, Stal Rzeszów — Concordia Piotrków.

13. X. Bawelna Łódź — Stal Stalowa Wola, Włóknierz Pabia-

nice — Stal Rzeszów, Concordia Piotrków — Stal Kutno.

20. X. Bawelna Łódź — Włóknierz Pabianice, Stal Stalowa Wola — Concordia Piotrków, Stal Kutno — Stal Rzeszów.

3. XI. Bawelna Łódź — Concordia Piotrków, Włóknierz Pabianice — Stal Kutno, Stal Rzeszów — Stal Stalowa Wola.

10. XI. Concordia Piotrków — Stal Rzeszów, Włóknierz Pabianice — Bawelna Łódź, Stal Stalowa Wola — Stal Kutno.

24. XI. Bawelna Łódź — Stal Rzeszów, Stal Kutno — Concordia Piotrków, Włóknierz Pabianice — Stal Stalowa Wola.

Szukamy talentów żużlowych

Wspominaliśmy już w „Stadionie“ że w dniach 5 i 6 października odbędą się w Rzeszowie Dni Motoryczni, w ramach których zorganizowane zostaną na granicznym torze Stali wielkie zawody pod nazwą „Mały Żużel“.

Zawody te zorganizowane zostaną w niedzielę 6 bm. Początek o godz. 14-tej.

Kto może startować w wymienionych zawodach?
Otoż do zawodów dopuszczeni zostaną zawodnicy stowarzyszeni i niestowarzyszeni licencjonowani i nielicencjonowani, którzy przedłożą zaświadczenia lekarskie i prawo jazdy. Zawodnicy nie mający ukończonych 18 lat, obowiązani są do przedłożenia zezwolenia rodziców lub opiekunów.

1. XII. Bawelna Łódź — Stal Kutno, Concordia Piotrków — Stal Stalowa Wola, Stal Rzeszów — Włóknierz Pabianice.

15. XII. Concordia Piotrków — Bawelna Łódź, Stal Stalowa Wola — Stal Rzeszów, Stal Kutno — Włóknierz Pabianice.

29. XII. Stal Stalowa Wola — Bawelna Łódź, Stal Rzeszów — Stal Kutno, Włóknierz Pabianice — Concordia Piotrków.

Napłynęły już pierwsze zgłoszenia.
I tak napłynęły zgłoszenia z LPZ Łańcut. Na liście startowej widnieją następujące nazwiska — Zbigniew Ryznar, Janusz Wasylek, Wacław Horwacki, Zygmunt Wistocki, Eugeniusz Panas. Swoich zawodników zgłosiła również rzeszowska Stal ze znanym rajdowcem Henrykiem Markowskim na czele. Z LPZ Dębica pojadą m. in. Adam Zachwiej, Jan Skóra, Stanisław Cichoń.

O dalszych szczegółach napiszemy w jutrzejszym numerze „Nowin Rzeszowskich“.

— Z czego się tak cieszysz?
— No wreszcie zobaczę w Rzeszowie Andrzeja Rokitę i Wacława Przybylskiego oraz posłucham orkiestry Kazimierza Kazanckiego.
— No i będę dziś miał możliwość wygrać jedną z wielu nagród.

